ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2013թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ I ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՎԱՆԱՁՈՐ 2013թ.

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2013թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆՈՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ I ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

Բովանդակություն

	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ		3
	2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ		5
1.	**ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ՓՄՁ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ**		7
2.	**ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ**		9
	2.1.	Կրթություն	9
	2.2.	Մշակույթ և սպորտ	11
	2.3.	Առողջապահություն	14
	2.4.	Սոցիալական պաշտպանություն	16
3.	**ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**		18
	3.1.	Գյուղատնտեսություն	18
	3.2.	Բնապահպանություն	20
4.	**ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ**		24
5.	**ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ**		25
	5.1.	Ճանապարհաշինություն	25
	5.2.	Ջրամատակարարում ու ջրահեռացում	27
	5.3.	Գազամատակարարում	30
6.	**ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**		32
7.	**ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**		34
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. 2013 թ.ՏԱՊ-ով Լոռու մարզում նախատեսված միջոցառումների վերաբերյալ			39
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Տեղեկանք ՀՀ Լոռու մարզում 2013 թ.ՏԱՊ-ով իրականացված (առաջին կիսամյակ) ծրագրերի վերաբերյալ			59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Հայաստանի Հանրապետության 2013 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերի կատարման եռամսյակային (աճողական) համամասնություններն ըստ ծրագրերի, ծախսատեսակների և կատարողների (առանց օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված նպատակային վարկերի և դրամաշնորհների հաշվին իրականացվելիք ծախսերի)			65

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն հաշվետվությունը պատրաստվել է Լոռու 2010-2013թթ. ՄԶԾ շրջանակում ստեղծված մարզպետարանի մոնիտորինգի և գնահատման խմբի կողմից Լոռու մարզային զարգացման ծրագրի 2013թ. Տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված միջոցառում-ների և I կիսամյակում իրականացված աշխատանքների վերլուծության հիման վրա:
Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագիրը, որը կազմվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի սեպտեմբերի 18-ի N38 արձանագրային որոշմամբ հաստատված հայեցակարգի, հաստատվել է ՀՀ Կառավարության 2009թ հոկտեմբերի 1-ի արտագնա նիստի թիվ 1130-Ն որոշմամբ:
ՄԶԾ-ի կազմման ընթացքում մարզպետարանում ձևավորվել են ոլորտային յոթ աշխատանքային խմբեր, որոնք համաձայն Լոռու մարզպետի 2009 թվականի փետրվարի 25-ի թիվ 49 Ա որոշման գործել են հետևյալ ուղղություններով.

- Արդյունաբերություն, մասնավոր հատված և փոքր ու միջին ձեռնարկատիրություն,
- Գյուղատնտեսություն, բնապահպանություն և ընդերքի օգտագործում,
- Կրթություն, մշակույթ, սպորտ և երիտասարդության հարցեր,
- Առողջապահություն և սոցիալական ապահովություն,
- Քաղաքաշինություն,
- Ենթակառուցվածքներ (ճանապարհաշինություն, տրանսպորտ, ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում),
- Տարածքային կառավարում, տեղական ինքնակառավարում և քաղաքացիական հասարակություն:

ՄԶԾ-ի իրագործման ընթացքում ակնկալվում է ստանալ հետևյալ հիմնական արդյունքները.

- Մարզի կայուն զարգացում,
- Մարզի տնտեսության աճի տեմպերի արագացում և դրա հիման վրա շոշափելի արդյունքների արձանագրում,
- Բնակչության եկամուտների աճ և մարդկային աղքատության կրճատում,
- Բնակչության զբաղվածության աճ և գործազրկության մակարդակի նվազում,
- Մասնավոր հատվածի և ՓՄՁ զարգացման նպաստավոր, հավասար հնարավորությունների ու բարենպաստ մրցակցային դաշտի ստեղծում,
- Գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման ծավալների և ապրանքայնության մակարդակի բարձրացում,
- Մարզի բնապահպանական իրավիճակի բարելավում,
- Բնակչությանը տրամադրվող սոցիալական ծառայությունների որակի և մատչելիության աստիճանի էական բարձրացում,
- Մարզային և համայնքային ենթակառուցվածքների զարգացում,
- Տարածքային կառավարման արդյունավետության բարձրացում,
- Մարզպետարանի կարողությունների ուժեղացում,
- Կառավարման արդյունավետության բարձրացում՝ օպտիմալ ապակենտրոնացում,
- Տեղական ինքնակառավարման մարմինների հնարավորությունների և
- լիազորությունների հիմնավորված ընդարձակում,
- Հանրային կառավարման համակարգում հրապարակայնության, թափանցիկության և հաշվետվողականության սկզբունքների արմատավորում,
- Քաղաքացիական հասարակության մասնակցային գործընթացի ակտիվացում,
- մարզային և համայնքային գործընթացներին բնակչության իրազեկվածության աստիճանի բարձրացում,
- Տեղեկատվության ազատության աստիճանի բարձրացում:

Հայաստանի Հանրապետության փոխվարչապետ, տարածքային կառավարման նախարարի հրամանով (հավելված 2) հաստատվել է ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի 2013թ. Տարեկան աշխատանքային պլանը, որի նպատակն է աջակցել ՄԶԾ-ի իրականացման աշխատանքներին: ՏԱՊ-ի թիրախներն են.

- Համախմբել բոլոր նախատեսվող միջոցառումները ՄԶԾ-ի գերակա նպատակների իրականացման շուրջ:
- Կապել բոլոր նախատեսվող միջոցառումները ՄԶԾ-ի արդյունքների հետ՝ «տրամաբանական հենքի» համակարգի օգնությամբ:
- Ներառել միջոցառումների իրականացման ցուցանիշները և արդյունքները տրամաբանական հենքում:
- Սահմանել այն կազմակերպությունները, որոնք պատասխանատու են կոնկրետ միջոցառումներն իրականացնելու համար:
- Սահմանել դեռևս ֆինանսական միջոցներով չապահովված միջոցառումների համար ֆինանսավորման ռազմավարությունը:

Ընդհանուր առմամբ, ՏԱՊ-ում ներկայացված են այն միջոցառումները, որոնց իրականացման համար պատասխանատու է մարզպետարանը, ինչպես նաև արձանագրված են այն հիմքերը, որոնց վրա կառուցվելու է ՄԶԾ մոնիտորինգի համակարգը:
Այս հաշվետվության մեջ վերլուծված են ՄԶԾ յոթ ոլորտներում («Արդյունաբերություն, մասնավոր հատված և փոքր ու միջին ձեռնարկատիրություն», «Գյուղատնտեսություն, բնապահպանություն և ընդերքի օգտագործում», «Կրթություն, մշակույթ, սպորտ և երիտասարդության հարցեր», «Առողջապահություն և սոցիալական ապահովություն», «Քաղաքաշինություն», «Ենթակառուցվածքներ (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, ճանապարհաշինություն, տրանսպորտ, գազամատակարարում)», «Տարածքային կառավարում, տեղական ինքնակառավարում և քաղաքացիական հասարակություն») 2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված և I կիսամյակի ընթացքում իրականացված միջոցառումների ամփոփ նկարագրությունը ըստ ոլորտների:
Հավելված 1-ում բերված է տեղեկատվություն 2013 թ.ՏԱՊ-ով Լոռու մարզում նախատեսված միջոցառումների վերաբերյալ
Հավելված 2-ում բերված է տեղեկատվություն 2013թ. I կիսամյակի ընթացքում Լոռու մարզի համայնքներում ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ:
Հավելված 3-ում բերված է տեղեկատվություն Հայաստանի Հանրապետության 2013 թվականի պետական բյուջեով ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերն ըստ ծրագրերի (Լոռու մարզ), ծախսատեսակների և կատարողների վերաբերյալ:

2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Ըստ Լոռու մարզի 2010-2013թթ. Սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. կարիքների գնահատման՝ անհրաժեշտ գումարը եղել է **9,913,721.0 մլն** դրամ, սակայն, ինչպես երևում է ստորև բերված աղյուսակից, 2013թ. փաստացի պլանավորվել է կատարել **54,745,462.6 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում **2,167,597.0 մլն** դրամ պետ բյուջեից, որից **989.39** մլն-ը՝ հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով:
2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել է **19,808.519** մլն դրամի աշխատանքներ, որից **1,193.265** մլն-ը պետ. բյուջեից, այդ թվում **925.546** մլն դրամի աշխատանքներ 4-րդ հրատապ ծրագրի շրջանակներում:

Աղյուսակ 1.

ՀՀ Լոռու մարզի 2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ բնագավառների

մլն դրամ

Հ/Հ	Ոլորտի անվանումը	2013թ. պլանավորված ֆինանսավորումը, այդ թվում			Իրականացված է 2013թ. առաջին կիսամյակում, այդ թվում		
		Ընդամենը	2013թ. Պետական բյուջեից		Ընդամենը	2013թ. Պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ	
			Ընդամենը	Այդ թվում՝ հրատապ ծրագրով		Ընդամենը	Այդ թվում՝ հրատապ ծրագրով
1.	**Արդյունաբերություն և մասնավոր հատված**	**49,453.500**	**0.000**	**0.000**	**18,133.07**	**0.00**	**0.00**
2.	**Սոցիալական ոլորտներ**	**833.6835**	**806.440**	**362.300**	**538.737**	**486.71**	**361.71**
2.1.	Կրթություն	360.310	341.590	113.600	140.934	128.68	128.68
2.2.	Մշակույթ և սպորտ	232.744	224.220	164.070	142.411	140.64	140.64
2.3.	Առողջապահություն	235.630	235.630	79.630	250.49	212.492	87.492
2.4.	Սոցիալական ապահովություն	5.000	5.000	5.000	4.90	4.90	4.90
3.	**Գյուղատնտեսություն և բնապահպանություն**	**513.172**	**22.000**	**22.000**	**37.93**	**19.99**	**19.99**
3.1.	Գյուղատնտեսություն	267.439	10.000	10.000	9.851	9.166	9.17
3.2.	Բնապահպանություն	245.732	12.000	12.000	28.08	10.82	10.82
4.	**Քաղաքաշինություն**	**518.5654**	**426.260**	**343.260**	**357.62**	**331.52**	**331.52**
4.1.	Բնակարանաշինություն	69.6000	50.000	0.000	9.055	0.00	0.00
4.2.	Բնակարանային տնտես. և բարեկարգում	448.9654	376.260	343.260	348.56	331.52	331.52
5.	**Ենթակառուցվածքներ**	**3,451.7421**	**912.897**	**261.830**	**741.16**	**355.04**	**212.33**
5.1.	Ճանապարհաշինություն	456.8205	284.097	142.830	195.055	170.346	125.746
5.2.	Ջրամատակարարում	2,764.1871	581.800	72.000	446.77	139.862	41.74
5.3.	Գազամատակարարում	230.7345	47.000	47.000	99.33	44.84	44.84
	Ընդամենը	**54,770.6626**	**2,167.59700**	**989.390**	**19,808.519**	**1,193.27**	**925.55**

Աղյուսակ 2.

ՀՀ Լոռու մարզի 2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

մլն դրամ

Հ/Հ		2013 թվականի զարգացման ծրագրի ֆինանսավորումն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների	2013թ. ՏԱՊ-ով պլանավորված ֆինանսավորումը	Իրականացված է 2013թ. առաջին կիսամյակում
I		**Ընդամենը մարզում՝**	**54,770.6626**	**19,808.519**
		ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՇՎԻՆ, այդ թվում	**2,167.597**	**1,193.265**
	❖	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	**60.15**	**0.00**
	❖	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն	**227.99**	**0.00**
	❖	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	**156.00**	**125.00**
	❖	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն	**73.266**	**14.00**
	❖	ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ, *(Հրատապ ծրագիր)*	**989.390**	**925.55**
II		**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ**	**610.1656**	**86.3738**
III		**ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴՈՆՈՐ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	**2,136.90**	**295.71**
	❖	Գերմանական KFW բանկ	**1,529.4**	**285.80**
	❖	«Ասիական բանկ» վարկային ծրագիր	**607.5**	**9.95**
IV		**ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ,**	**49,453.50**	**18,133.07**
	❖	«ՎԱԼԵՔՍ» ընկերություն («Էյ-Սի-Փի», «Թեղուտ» ՓԲԸ-ներ)	47,400.0	17,067.07
	❖	«Սագամար» ՓԲԸ	1,200.0	246.00
	❖	«Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ	353.5	200.0
	❖	«Վանաձոր-Խիմպրոմ» ՓԲԸ	500.0	620.0
V		**Այլ կազմակերպութուններ, հիմնադրամներ**	**402.5**	**100.1**
	❖	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՋ ԾԻԳ	**152.5**	**50.1**
	❖	ՀՍՆՀ		**50.0**
	❖	«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր	**250.0**	**0.0**

1. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾԻ ԵՎ ՓՄՁ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության, ինչպես նաև մասնավոր հատվածի զարգացումը մարզում աղքատության կրճատման և տնտեսական զարգացման ամենակարևոր ուղղություններից մեկն է: Այս կապակցությամբ 2013 թ. ՄԶԾ-ով առաջարկվում է բարձրացնել գործարար ակտիվությունը մարզում բիզնես պլանավորման և կառավարման տարածաշրջանային հատուկ մոտեցումների կիրառման միջոցով՝ ներգրավելով այդ գործընթացներում ՏԻՄ-երի և գործարար համայնքի ներկայացուցիչներին:

Մասնավոր հատվածի զարգացման հիմնախնդիրների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ մարզի տնտեսության հետագա զարգացման համար կարևոր է, շարունակելով առանձին ՓՄՁ-ների մակարդակով ցուցաբերվող աջակցությունը, առանձին ոլորտների և տարածաշրջանների մակարդակով անցում կատարել մասնավոր հատվածի զարգացման հետևյալ ծրագրային միջոցառումների իրականացմանը՝

- ✓ ՓՄՁ աջակցման և մասնավոր հատվածի զարգացման տարածաշրջանային ծրագրերի մշակում,
- ✓ Գերակա ոլորտներում մասնավոր հատվածի զարգացման մարզային հայեցակարգային դրույթների իրականացում,
- ✓ ՀՀ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի Լոռու մասնաճյուղի և ՓՄՁ զարգացման մարզային խորհրդի սերտ ու համագործակցված աշխատանքի կազմակերպում:

Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոնի Լոռու մասնաճյուղը հաջողությամբ շարունակում է իր աշխատանքը մարզում:
ՀՀ ՓՄՁ ԶԱԿ-ի Լոռու մասնաճյուղի և ՓՄՁ զարգացման մարզային խորհրդի սերտ ու համագործակցված աշխատանքի արդյունքում 2013թ. I կիսամյակի ընթացքում Լոռու մարզի ՓՄՁ-ներին տրամադրվել է հետևյալ աջակցությունները՝

✓ Տեղեկատվական և գործարար ուղեցույցների տրամադրում	- 500 ՓՄՁ սուբյեկտ
✓ Գործարարների հետ խմբային հանդիպումներ	- 5 ՓՄՁ սուբյեկտ
✓ Ուսուցողական աջակցության ծրագիր	- 58 ՓՄՁ սուբյեկտ և անհատ
✓ «Լավագույն կին-գործարար» մրցանակաբաշխություն	- 18 կին գործարարներից 2 –ին տրամադրում
✓ Ձեռնարկությունների Եվրոպական Ցանց ծրագրի շրջանակում	
• համագործակցության հայտի ընդունում	15 ՓՄՁ
• ամսական էլ. տեղեկաթերթերի և այլ տեղեկատվական բնույթի նյութերի տարածում	180 ՓՄՁ
• ՁԵՑ-ի համապատասխան գործիքների միջոցով հայաստանյան ՓՄՁ սուբյեկտների պահանջին համապատասխան գործընկերների որոնում և գործարար կապերի ստեղծմանն աջակցություն	6 ՓՄՁ
✓ Տեղական տնտեսական զարգացման քարտեզագրում	մարզի 13քաղաքներում, 22 գյուղերում
✓ Համայնքների տնտեսական ներուժի բացահայտում	Ստեփանավան և Տաշիր քաղաքներ
✓ Իրավաօրենսդրական ակտերի և դրանցում տեղի ունեցած փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն	1111 ՓՄՁ սուբյեկտ
✓ Սկսնակ գործարարների աջակցության ծրագիր	19 ՓՄՁ սուբյեկտ և անհատ
✓ Տրամադրված վարկային երաշխավորություններ	1 գործող ՓՄՁ սուբյեկտի
✓ www.marketplace.smednc.am կայքում տվյալների տեղադրում	240 ՓՄՁ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարզի տնտեսության առաջատար բնագավառի՝ արդյունաբերության մասով 2010-2013թթ. Լոռու մարզի ՄԶԾ-ով կարիքի գնահատում չի կատարվել, քանի որ այս բնագավառում ներդրումների բացարձակ մեծամասնությունն ընկնում է մասնավոր հատվածի վրա, իսկ 2009 թվականին՝ ՄԶԾ-ի կազմման ժամանակ համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական ճգնաժամի պատճառով հնարավոր չէր գոնե մոտավոր կանխատեսել ճյուղի զարգացման հիմնական ուղղությունները, ներդրումների չափերը:
Չնայած դրան, 2013 թվականի համար մարզի արդյոնւաբերության գերակա ճյուղերում մասնավոր ընկերությունների, ներդրողների և ֆինանսական կառույցների կողմից իրատեսական է համարվել պլանավորվել **49,830.80** մլն դրամի ներդրումներ:

2013 թվականի 1-ին կիսամյակում մարզի արդյունաբերության գերակա ճյուղերում մասնավոր ընկերությունների, ներդրողների և ֆինանսական կառույցների կողմից իրականացվել է ընդամենը **18,133.07** մլն դրամի ներդրումներ, մասնավորապես.

- հանքարդյունաբերություն
  - «Վալլեքս» ընկերությունների խումբ («Թեղուտ», «Էյ-Սի-Փի» ՓԲԸ-ներ) 17,067.07 մլն դրամ (41.627 մլն ԱՄՆ դոլար)
  - «Սագամար» ՓԲԸ 246.00 մլն դրամ (0.60 մլն ԱՄՆ դոլար)
  - «Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ 200.00 մլն դրամ
- քիմիական արդյունաբերություն
  - «Վանաձոր-Քիմպրոմ» ՓԲԸ 620.00 մլն դրամ

2. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ

2.1. Կրթություն

Համաձայն Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանի մարզի կրթության ոլորտում շարունակվել է Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման պետական քաղաքականության իրականացումը՝ կրթության որակի և մատչելիության բարձրացումը դիտվել է որպես ոլորտի զարգացման գերակա նպատակ: Ուշադրություն է դարձվել միջնակարգ կրթության համակարգում տեղի ունեցող բարեփոխումներին, ուղղված դպրոցների ապակենտրոնացմանը և ժողովրդավարացմանը, կառավարման մեխանիզմների կատարելագործմանն ու թափանցիկության ապահովմանը:

2013թ. ՏԱՊ-ի առաջին կիսամյակում շարունակվել են դպրոցների վերանորոգման, տեխնիկական վերազինման և գույքի թարմացման միջոցառումները, ուսուցիչների մասնագիտական կարողությունների բարձրացմանը, դպրոցների՝ որպես ինքնակառավարման մարմինների ուժեղացմանն ուղղված աշխատանքները:

Ընթացիկ տարվա 1-ին կիսամյակում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Կրթադաստիարակչական և ֆինանսատնտեսական գործունեությունը բարելավելու նպատակով ուսումնասիրություններ են կատարվել մարզի թվով 15 դպրոցներում, (Վանաձորի թթ.1 և 25, Վահագնիի, Սպիտակի թ.6, Գեղասարի, Ստեփանավանի թթ.2 և 6, Ուրասարի, Սվերդլովի, Լեռնապատի, Ալավերդու թթ.4 և 7, Օձունի թ.2, Կարմիր Աղեգու և Ծաթերի) ներկայացվել են համապատասխան առաջարկություններ:
- Նախապատրաստական և կազմակերպչական աշխատանքներ են տարվել միասնական քննություններին մասնակցող 1112 շրջանավարտների համար, իրականացվել է մարզի դպրոցների ավարտական քննությունները և գիտելիքների ստուգումը պատշաճ

մակարդակով կազմակերպելու, անցկացնելու և ընթացքը վերահսկելու ծրագիրը՝ հաստատված Լոռու մարզպետի կողմից:

- Պատշաճ մակարդակով կազմակերպվել և անցկացվել են դպրոցականների առարկայական օլիմպիադաների դպրոցական, տարածքային և մարզային փուլերը՝ 44 աշակերտ դարձել է հանրապետական փուլի տարբեր կարգի մրցանակակիրներ:
- Ամփոփվել են «Տարվա լավագույն տնօրեն», «Տարվա լավագույն ուսուցիչ» և «Տարվա լավագույն դաստիարակ» մրցույթների արդյունքները: Ամփոփվել են նաև Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ եկեղեցու քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի կողմից կազմակերպված «Տարվա լավագույն տնօրեն», «Տարվա լավագույն ուսուցիչ» և «Տարվա լավագույն դաստիարակ» մրցույթների արդյունքները: Հաղթողները, ինչպես նաև օլիմպիադաներում հաջողության հասած աշակերտները կխրախուսվեն և հանդիսավոր պայմաններում կպարգևատրվեն մարզպետի և համայնքների ղեկավարների կողմից:

*Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. կրթության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **1,192.18 մլն** դրամ, սակայն փաստացի պլանավորվել է կատարել **360.31 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում **341.59** մլն դրամը պետ. բյուջեով, որից 113.6 մլն-ը՝ հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով:*

Մարզի կրթության ոլորտում 2013թ. բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսված **360.31** մլն դրամի դիմաց առաջին կիսամյակում իրականացվել է **140.934** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետ. բյուջեից նախատեսված **341.59** մլն դրամի դիմաց՝ **128.68**1 մլն դրամի աշխատանքներ, որից **128.68** մլն դրամի՝ հրատապ (IV փուլ) ծրագրով:
Աղյուսակ 2.1.1. բերված են կրթության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների:

Կրթության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.1.1

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթութ-յուն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**360.3099**	**140.934**	**128.681**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**341.590**	**128.681**	**128.681**	
	ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն	**360.3099**	**140.934**	**128.681**	
1	Ալավերդու արհեստագործ. ուսումնարանի հիմնանորոգում	72.990			ՀՀ ՔՆ
2	Մարզի դպրոցի կառուցում	155.000			ՀՀ ՔՆ
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**113.600**	**128.681**	**128.681**	
1	Լեռնավան համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	7.000	6.16	6.16	Հրատապ
2	Ալավերդի համայնքի թիվ 8 դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում	15.730	19.73	19.73	Հրատապ
3	Արջուտ համայնքի դպրոցի պատուհանների փոխում	2.870	2.57	2.57	Հրատապ
4	Սարչապետ համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	6.000	5.81	5.81	Հրատապ

5	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի կառուցում	33.000	20.00	20.00	Հրատապ
6	Սարչապետ համայնքի մանկապարտեզի գույքի ձեռքբերում (սուբվենցիա)	0.000	0.00	0.00	Հրատապ
7	Ծաղկաբեր համայնքի դպրոցի գազաֆիկացում	5.000	4.71	4.71	Հրատապ
8	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	14.000	10.93	10.93	Հրատապ
9	Ահնիձոր համայնքի դպրոցի վերանորոգում	10.000	10.00	10.00	Հրատապ
10	Միխայլովկա համայնքի դպրոցի վերանորոգում	20.000	21.27	21.27	Հրատապ
11	Ագարակ համայնքի մանկապարտեզի ցանկապատի կառուցում	4.400	4.40	4.40	Հրատապ
12	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի տանիքի վերանորոգում	11.070	11.07	11.07	Հրատապ
13	Վանաձոր համայնքի թիվ 6 դպրոցի վերանորոգում		11.47	11.47	Հրատապ
14	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի կառուցում/Լրաց/	0.560	0.56	0.56	Հրատապ
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	**18.7199**	**0.253**	**0.000**	
1	Եղեգնուտ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	0.8099			
2	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	1.1100			
3	Մեծ Այրում համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	0.3000			
4	Մեծավան համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	10.5000	0.253		
5	Ծաղկաբեր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	1.0000			
6	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	5.0000			
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ	**0.000**	**12.000**	**0.000**	
1	Հաղպատի դպրոցի ուժեղացում, վերակառուցում		12.00		ՀՍՆՀ

2.2. Մշակույթ և սպորտ

2013թ. ՀՀ կառավարության ուշադրության կենտրոնում են նաև մշակութային օջախների վերանորոգման և մշակութային միջոցառումների իրականացման աշխատանքները:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. մշակույթի և սպորտի ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **265.00** մլն դրամ: Մարզի մշակույթի և սպորտի ոլորտում 2013թ. բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսված ***232.74*** մլն դրամի դիմաց առաջին կիսամյակում իրականացվել է **142.411** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետ. բյուջեով նախատեսված ***224.22*** (164.07 հրատապ ծրագրով) մլն դրամի դիմաց իրականացվել է **140.64** մլն դրամի աշխատանքներ, որն ամբողջությամբ իրականացվել է IV հրատապ ծրագրով: **1.77** մլն դրամի աշխատանքներ կատարվել են համայնքային բյուջեներով:

Աղյուսակ 2.1.2 –ում բերված են մշակույթի և սպորտի ոլորտներում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների:

Մշակույթի և սպորտի ոլորտներում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.1.2

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթութ-յուն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**232.7436**	**142.411**	**140.640**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**224.220**	**140.64**	**140.640**	
	ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	**60.150**	**0.000**	**0.000**	
1	Քոբայրավանքի հիմնանորոգում	17.950			
2	Սանահինի վանքի հիմնանորոգում	22.500			
3	«Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգում	19.700			
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**164.070**	**140.640**	**140.640**	
1	Կարմիր Աղեգ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	2.070	1.79	**1.79**	
2	Հագվու համայնքի համայնքային կենտրոնի կառուցում	35.000	29.99	**29.99**	
3	Աhնիձոր համայնքի հանդիսությունների սրահի կառուցում	12.000			
4	Գոգարան համայնքի միջոցառումների սրահի կառուցում	30.000	28.33	**28.33**	
5	Դաշտադեմ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	15.000			
6	Ձյունաշող համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	15.000	14.19	**14.19**	
7	Հաղպատ համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	40.000	33.00	**33.00**	
8	Աջակցություն մշակութային համույթներին (սուբվենցիա)	15.000	15.00	**15.00**	
9	Հակահրդեհային վահանակների տեղադրում (Գեղասար, Սարամեջ, Ղուրսալի, Սարահարթ, Լեռնահովիտ, Բազում համայնքային կենտրոններ, Հաղպատի մշակույթի տուն)	0.000	3.49	**3.49**	
10	Սարամեջ համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	0.000	2.55	**2.55**	
11	Ղուրսալի համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	0.000	2.41	**2.41**	
12	Պրիվոլնոյե համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում		6.53	**6.53**	
13	Լեջան համայնքի միջոցառումների սրահի վերանորոգում		3.36	**3.36**	
II	**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**8.5236**	**1.7707**	**0.0000**	
1	Գուգարքի մարզադպրոցի շենքի մասնակի նորոգում	1.0000			
2	Գյուլագարակի համայնքային կենտրոնի կահավորում	0.4300			
3	Լոռի Բերդ համայնքի մշակույթի տան մասնակի նորոգում	0.5936			
4	Կուրթանի հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	0.5000			
5	Հագվու հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	0.2000			
6	Չկալովի ակումբի մասնակի նորոգում	0.1000			
7	Լեռնահովիտ համայնքի մշակույթի տան	1.0000			

	կահավորում, գույքի ձեռքբերում				
8	Ձորամուտի ակումբի մասնակի նորոգում	0.2000	0.2932		
9	Միխայելովկայի ակումբի կահավորում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	0.3000			
10	Նորաշենի մշակույթի տան նորոգում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	2.000	1.0000		
11	Ծաղկաբեր համայնքի հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	1.200			
12	Կաթնաջուր համայնքի մշակույթի տան կահավորում	1.000	0.4775		

Լոռու մարզի մշակույթի ոլորտում 2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- ✓ Բարձր մակարդակով կազմակերպվել և անց են կացվել Ամանորին և Սուրբ Ծննդին, Հայոց բանակի կազմավորման 21-րդ տարելիցին, Կանանց միջազգային տոնին, Երեխաների իրավունքների պաշտպանության միջազգային օրվան, ՀՀ Անկախության 22-ամյա հոբելյանին նվիրված մի շարք միջոցառումներ, որոնց մասնակցել են մանկավարժներ, արվեստագետներ, Հայրենական Մեծ պատերազմի և Արցախյան գոյամարտին մասնակցած վետերաններ, մտավորականներ:
- ✓ Կազմակերպվել են միջոցառումներ, նվիրված ՀՀ Սահմանադրության 16-ամյակին: Կազմակերպվել և անց է կացվել մի շարք փառատոներ, համերգներ, ներկայացումներ եւ ցուցահանդեսներ, որտեղ իրենց ակտիվ մասնակցություն են ցուցաբերել մարզի տարբեր շրջաններից հրավիրված երաժշտական և արվեստի դպրոցների շնորհալի պատանի կատարողները:
- ✓ 2013թ. ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով մշակույթի նախարարության կողմից իրականացվող մարզի մշակութային-պատմական և հոգևոր կոթողների՝ Քոբայրավանքի, Սանահինի վանքային համալիրի և «Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգման աշխատանքները մեկնարկային ընթացքում են, իսկ Օձուն համայնքի վանքի վերականգնողական աշխատանքները շարունակվում են:

Լոռու մարզի սպորտի ոլորտում 2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

- Թեժ լեռան հովտում կազմակերպվել և անց է կացվել «Լոռվա ձմեռ-2013» 43-րդ ավանդական մարզատոնահանդեսը: Համաձայն միջոցառման ծրագրի, Թեժ լեռան հովտում կազմակերպվել և անց է կացվել տարբեր մարզաձևերից և ազգային խաղերից մրցաշարեր, որոնց հաղթողները պարգևատրվել են պատվոգրերով և նվերներով:
- Վանաձորում անցկացվել է ավանդական դարձաց «ՀՀ Լոռու մարզպետի գավաթ» մրցաշարը՝ ֆուտզալ, սեղանի թենիս, վոլեյբոլ մարզաձևերից, որին մասնակցել են տարածաշրջաններում վերոնշյալ մարզաձևերից հաղթած թիմերը, ինչպես նաև Վանաձորից 2-ական թիմ ամեն մարզաձևից: Բոլոր մարզաձևերում հաղթողներն ու մրցանակային տեղեր զբաղեցրած թիմերը պարգևատրվել են մարզպետի պատվոգրով, մարզպետի գավաթով, մեդալներով, դրամական պարգևներով:
- Լոռու մարզի քաղաքային համայնքներում կազմակերպվել է ՀՀ նախագահի մրցանակի համար «Լավագույն մարզական ընտանիք» մրցույթի առաջին (համայնքային) և երկրորդ՝ մարզային փուլերը:

2.3. Առողջապահություն

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. առողջապահության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է ***310.0 մլն*** *դրամ, փաստացի պլանավորվել է կատարել* ***235.63 մլն*** *դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում* ***235.63*** *մլն դրամը պետ. բյուջեով, որից 79.63 մլն դրամը՝ հրատապ աշխատանքներով:*

2013 թվականի 1-ին կիսամյակում ոլորտում ֆինանսական բոլոր աղբյուրների հաշվին իրականացվել է ***250.492*** *մլն դրամի կապիտալ ներդրում, որից* ***212.492*** *մլն դրամը՝ պետ.բյուջեի միջոցներով՝ հրատապ IV ծրագրով:*

Առողջապահության ոլորտում 2013թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Աղյուսակ 2.2.1

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթութ-յուն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**235.630**	**250.492**	**87.492**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**235.630**	**212.492**	**87.492**	
1	Ալավերդու բժշկական կենտրոնի հիմնանորոգում	**156.000**	125.000		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**79.630**	**87.492**	**87.492**	
1	Վանաձոր համայնքի ինֆեկցիոն հիվանդանոցի լոկալ ջեռուցման համակարգի կառուցում	13.000	5.6275	5.6275	
2	Գուգարք համայնքի ամբուլատորիայի կառուցում	24.000	25.260	25.2600	
3	Վանաձոր համայնքի թիվ 5 համաբուժարանի վերանորոգում	1.130	1.510	1.5100	
4	Սպիտակ համայնքի «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի վերանորոգում	31.500	32.450	32.4500	
5	Ալավերդի համայնքի տուբերկուլյոզային դիսպանսերի տանիքի վերանորոգում	7.000	6.605	6.6048	
6	Ծաղկաբեր համայնքի ԲՄԿ-ի վերանորոգում	3.000	3.000	3.0000	
7	«Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի ջեռուցման համակարգի կառուցում	*2.520*	2.520	2.5200	
8	Վանաձոր համայնքի թիվ 4 պոլիկլինիկայի վերանորոգում		8.620	8.6200	
9	Վանաձոր համայնքի թիվ 2 պոլիկլինիկայի վերանորոգում		1.900	1.9000	
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ, ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ	**104.600**	**38.000**	**0.000**	
1	Ալավերդու հիվանդանոցի դիահերձարանի կառուցում	*76.600*	10.0		ՀՍՆՀ
2	Շահումյան համայնքի ամբուլատորիայի վերակառուցում	*28.000*	28.0		ՀՍՆՀ

Առողջապահական ծառայությունների մատչելիության ու որակի բարձրացումը մարզում սահմանվել է որպես ՄԶԾ-ի ոլորտային գերակա նպատակ:

Հաշվի առնելով մարզի առողջապահության ոլորտի ներկա իրավիճակը, մարզում բնակչության առողջական վիճակի բարելավման համար զարգացման գերակա նպատակ են. համարվում բուժծառայությունների որակի և մատչելիության բարձրացումը: Այս նպատակին է միտված առողջության առաջնային պահպանման մակարդակի, առաջնային և երկրորդային

բուժօգնության բուժհաստատությունների շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի բարելավման, կադրերի վերապատրաստման տարափոխիկ հիվանդությունների և ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման ուժեղացման ուղղությունները:

2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված ծրագրերից իրականացված են՝

- 2013թ.կատարվել են «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հիմնանորոգման 3-րդ փուլի աշխատանքների մեծ մասը.
  - ✓ Լոռու մարզի հրատապ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ծրագրի 4-րդ փուլով վերանորոգվել է նաև հակատուբերկուլյոզային բաժանմունքի տանիքը:
  - ✓ Ավարտվել է «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի դիահերձարանի կառուցման համար հողահատկացումը, սկսվել են կառուցման աշխատանքները: Այս նպատակով ՀՀ առողջապահության նախարարության ԾԻԳ-ի կողմից տրամադրվել է 74.0 մլն դրամ, իսկ «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից կատարվել է 8.0 մլն ներդրում:
- Հիմնանորոգվել է Ծաղկաբերի ԲՄԿ-ն, որի համար Լոռու մարզի հրատապ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ծրագրի 3-րդ փուլով կատարվել է 3 մլն. ներդրում:
- Ավարտվել են «Վանաձորի թիվ 5 պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ-ի տանիքի վերանորոգման աշխատանքները:
- Ավարտվել են «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հիվանդանոցային մասի վերանորոգման և թթվածնի մատակարարման կենտրոնացված համակարգի մոնտաժման աշխատանքները, որի համար Լոռու մարզի հրատապ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ծրագրի 4-րդ փուլով կատարվել է 50 մլն. ներդրում:
- «Վանաձորի ինֆեկցիոն հիվանդանոց» ՊՓԲԸ-ի հակատուբերկուլյոզային բաժանմունքում Լոռու մարզի հրատապ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ծրագրի 4-րդ փուլով անց է կացվել ջեռուցման համակարգ, հիվանդանոցային մասնաշենքում ևս ավարտվել են ջեռուցման համակարգի անցկացման աշխատանքները:
- Լոռու մարզի հրատապ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների ծրագրով ավարտված են «Գուգարքի ԱԱՊԿ»ՓԲԸ-ի շենքի կառուցման աշխատանքները:
- Կառուցվել է «Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի ջեռուցման համակարգը:

Օպտիմալացման արդյունքում Վանաձոր քաղաքում ստեղծված նոր բժշկական կենտրոնի կառուցման նպատակով կատարվել է հողահատկացում: Նոր բժշկական կենտրոնի գործունեության համար նախատեսվում է կառուցել նոր շենք՝ հագեցած ժամանակակից սարքավորումներով և համապատասխան կադրերով: Այդ նպատակով Համաշխարհային բանկի կողմից կներդրվի մոտ 12 մլն ԱՄՆ դոլար:

Մարզում առողջապահական ծրագրեր իրականացնող միջազգային կազմակերպությունների հետ ընթանում են սերտ համագործակցային աշխատանքներ՝ «Հիպոկրատ» հունական հիմնադրամի, «Վորլդ Վիժն Հայաստան» միջազգային բարեգործական կազմակերպության, Ֆրանսիահայ բժիշկների միության, «Երուսաղեմի սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» բարեգործական հիմնադրամի, ԱՄՆ ՄԶԳ-ի Առողջության առաջնային պահպանման բարեփոխումների (ԱԱՊԲ) ծրագրերի հետ:

2013թ. Լոռու մարզ գործուղված, ինչպես նաև ոչ տեղաբնակ նոր նշանակված բժիշկ-մասնագետների բնակարանային կարիքները լուծելու հարցում ցուցաբերվում է նյութական և կենցաղային հետևողական աջակցություն («Ստեփանավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում աշխատանքի է ընդունվել 1 սիրիահայ բժիշկ, ՀՀ ԱՆ կողմից գործուղվել են ևս 5 բժիշկներ):

Երևանի բժշկական կազմակերպությունների բժիշկ մասնագետներից կազմված խմբեր են գործուղվել մարզի բժշկական կազմակերպություններ՝ տվյալ ընկերությունում մասնագիտացված բուժօգնությունը բնակչությանը հասանելի դարձնելու նպատակով:

ՀՀ Լոռու մարզպետի կարգադրությամբ երեխայի առողջության և ծննդօգնության պետական հավաստագրերի ներդրման գործընթացի հսկողության և մոնիտորինգի իրականացման նպատակով ստեղծվել է մոնիտորինգային խումբ, որը պարբերաբար կատարել է մոնիտորնգ մարզի բոլոր առողջապահական ընկերություններում՝ իր կազմի մեջ ընդգրկելով հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

Մի շարք առողջապահական ընկերություններ բացել են ինտերնետային կայք-էջեր, որտեղ արտացոլված են ընկերությունների ողջ գործունեությունն ու աշխատանքի ծավալը:

Տուբերկուլոզի ազգային ծրագրի շրջանակներում տարբեր թեմաներով վերապատրաստվել են բժիշկներ և բուժքույրեր:

ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ համատեղ վարչությունը իրականացրել է նաև հատուկ (առանձին) և սոցիալական անապահով խմբերի քաղաքացիներին հանրապետության առողջարաններ ուղեգրման գործընթացը: 2013թ. 1-ին կիսամյակում «Ջերմուկ», «Արզնի», «Գանձաղբյուր» առողջարաններ են ուղեգրվել թվով քաղաքացիներ, համապատաս-խանաբար՝ 9, 15, և 12, «Արարատ» մոր և մանկան առողջարան՝ մինչև 18 տարեկան 3 երեխա:

2.4. Սոցիալական պաշտպանություն

*Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. Սոցիալական պաշտպանության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **677.461 մլն** դրամ 2013թ. Փաստացի պլանավորվել է 5.00 մլն դրամի ներդրում, ամբողջությամբ ՀՀ պետբյուջեից, որն ամբողջությամբ իրականացվել է 1-ին կիսամյակում (4.9 մլն դրամով Ղուրսալի համայնքում փախստական ընտանիքի համար բնակարանի ձեռքբերում):*

2013թ. ՄԶԾ-ում որպես ոլորտային նպատակ նախանշվել է բնակչությանը մատուցվող սոցիալական ծառայությունների մատչելիության և որակի բարձրացումը Լոռու մարզում, որին նպատակաուղղվել են յոթ ծրագրային ուղղություններով առաջարկված թվով 10 ծրագրերը, որոնց իրականացմամբ կբարելավվի հանրային իրազեկման մակարդակը, սոցիալական ծրագրերի իրականացումը և սոցիալական ծառայությունների կառավարումը, կընդլայնվեն բնակչության խոցելի խմբերին տրամադրվող սոցիալական ծառայությունները, մասնավորապես՝ տարեցների և հաշմանդամների շրջանում: Համագործակցության արդյունքում ենթադրվում է, որ կբարելավվի սոցիալական ծառայություններ մատուցող կառույցների նյութատեխնիկական բազան, շարունակաբար կընթանա սոցիալական ծառայություններ մատուցող կադրերի վերապատրաստման գործընթացը, որի ընթացքում կզարգացվեն ոլորտում զբաղվածների կարողությունները:

Ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ 2013թ. առաջին կիսամյակում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- **Սոցիալական ապահովության բնագավառի մասնագետների շարունակական վերապատրաստում** ծրագրի շրջանակներում եռօրյա դասընթացին /հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնախնդիրներ/ մասնակցություն են ունեցել մարզպետարանից 1, ՀԿ սեկտորից /«Լիարժեք կյանք» ՀԿ/՝ 1 անձ:
- **Սոցիալական սպասարկման համակարգի կառավարման բարելավում** (ինչի արդյունքում կավելանան խոցելի բնակչության սոցիալական սպասարկման համատեղ իրականացվող ծրագրերը). միջազգային կազմակերպությունների, ՀԿ-ների և ՏԻՄ-երի համատեղ իրականացվել են սոցիալական ավելի քան 20 ծրագիր:

- Մարզի որոշ համայնքներ դրամական օգնություն են տրամադրել մի շարք ՀԿ-ների կամ կոնկրետ շահառուներին (Վետերանների խորհուրդ, Խուլերի կազմակերպություն և այլն):
- Լոռու մարզպետարանի կողմից դրամական աջակցություն է ցուցաբերվել առանձին քաղաքացիների կամ կազմակերպությունների: Անհայտ կորած զինծառայողների 14 ընտանիքների Լոռու մարզպետը տրամադրել է 20.000-ական դրամ աջակցություն:
- **Կամավորների շարժման (կենտրոնի) զարգացում, երիտասարդության շրջանում կամավորական շարժման խթանում**. ՀԿ-ների տարբեր ծրագրերում ընդգրկված կամավորների թիվը՝ 61 («Առավոտ» ՀԿ՝ 25, «Հայկական Կարիտաս»՝ 14 (Վանաձոր՝ 10, Տաշիր՝ 4), «Լիարժեք կյանք»՝ 22), որոնցից վերապատրաստվել են 14-ը:
- «**Սոցիալական ծառայություններ մատուցող տարածքային մարմինների շենքային պայմանների բարելավում՝ Սոցիալական համալիրների (սոցիալական ծառայություն, զբաղվածության և կենսաթոշակային տարածքային կենտրոններ, ԲՍՓՀ) կառուցում» ծրագիր:** Ծրագրի իրականացումը ներկայումս ընթանում է պետական մակարդակով՝ առաջնահերթ աշխատանքներ են տարվում սոցիալական ծառայություններ տրամադրող կազմակերպությունների մեկտեղման (նույն տարածքում) կամ ինտեգրման ուղղությամբ:
  <u>Դեռևս հարմար տարածքներ չեն գտնվել Ստեփանավան, Սպիտակ քաղաքներում:</u>
  Ալավերդիում առաջարկվում է «Ալավերդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի հաշվեկշռում գտնվող Ալավերդու ծննդատուն եռահարկ մասնաշենքի տարածքը (2099.4 քառ.մ.), որը 2013թ. ընթացքում ամբողջովին կազատվի:
  Տաշիրի տարածաշրջանային կենտրոնում՝ Տաշիր քաղաքում առաջարկվում է Տաշիր համայնքին պատկանող նախկին շրջխորհրդի գործկոմի շենքը վերակառուցել որպես համալիր կենտրոն (տարածքը լիովին բավարար է բոլոր ծառայությունների տեղակայման համար), որի առաջին հարկում կտեղակայվի նաև միասնական ընդունարանը: Առաջարկվող տարածքի համար առկա են նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
  Գուգարքի տարածաշրջանային կենտրոն հանդիսացող Վանաձոր քաղաքի Գ.Նժդեհի փող. թիվ 14 հասցեում 2005թ.-ից գործում է Սոցիալական համալիր կենտրոնը (որպես հանրապետությունում փորձնական առաջին ծրագրի արդյունք):
- **Լոռու մարզում տարեցների և հաշմանդամների վիճակի բարելավում ծրագրի շրջանակներում.** «Հայկական Կարիտաս» ԲՀԿ-ի Վանաձորում իրականացվող «Տնային խնամք միայնակ տարեցներին» ծրագրին աջակցությունը ընթացել է ընտանեկան նպաստ համակարգում չընդգրկված հրատապ օգնության տրամադրման (սոցիալական աջակցության խորհուրդների) միջոցով: Շահառուների ցուցակները յուրաքանչյուր եռամսյակ տրամադրվում է «Հայկական Կարիտաս» ԲՀԿ-ի Վանաձորի գրասենյակի կողմից:
  - ✓ ՀԿ-ներում խնամողների մասնագիտական վերապատրաստում անցած կամավորների թիվը 11 սոցաշխատող՝ խնամող և բուժքույրեր:
  - ✓ Սոցիալապես անապահով ընտանիքների անդամների սննդապահովում՝ մարդասիրական ճաշարանների կողմից սպասարկվող բնակչության թվաքանակը՝ 381:
  - ✓ Ծերերի խնամքի ծառայությունների իրականացում (բացի պետական տրանսֆերտներից խնամքի ծառայություններից օգտվող) ծերերի թիվը՝ 160 տարեցներ:
- **Հաշմանդամություն ունեցող անձանց** (հատկապես՝ հաշմանդամ երեխաների և նրանց ծնողների) ապահովում վերականգնողական և տեխնիկական այլ միջոցներով՝ 2013թ. առաջին 5 ամիսներին վերականգնողական և տեխնիկական անհրաժեշտ այլ միջոցներ ստացած հաշմանդամություն ունեցողների թիվը՝ 48:

- **«Ստեփանավանի հատուկ կարիքներով անձանց կրթության և զարգացման համայնքային կենտրոն»-ի զարգացում**. Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների առողջավերականգնողական ցերեկային կենտրոնի ծառայություններից օգտվել են 60 երեխաներ, որից՝ 15 հաշմանդամություն ունեցող:
- **Աջակցություն զբաղվածության քաղաքականությանը.** Զբաղվածության բնագավառում ՀՀ կառավարությունը շարունակել է իր քաղաքականությունը և պետական ծրագրերի մասով հատկացումները:
  - ✓ Վերապատրաստված գործազուրկների թիվը՝ 32 մարդ կամ 16%: Աշխատանքի տեղավորում դեռևս չի իրականացվել, քանի որ ծրագիրը ընթացքի մեջ է:

Աջակցություն բնակարանային ապահովման քաղաքականությանը.

- ***ՄԶԾ առաջարկված փարեցների և հաշմանդամություն ունեցող անձանց*** **հիմնախնդիրների** լուծմանն ուղղված քաղաքային համայնքների մշակութային և սպորտային կենտրոններում թեքահարթակների կառուցման (մեր կողմից ճշտվել են կառուցման վայրերը և քաղաքային համայնքները պատրաստ են իրենց մասով ներդրումներ կատարել), բնակչությանը սոցիալական ծրագրերի վերաբերյալ իրազեկության բարձրացմանն ու սոցիալապես խոցելի խմբերի կարիքների գնահատմանն ուղղված միջոցառումների իրագործման համար: Առաջարկված ծրագրով ֆինանսավորում չի կատարվել: Այսօր առկա է հետևյալ պատկերը՝ քաղաքային համայնքների մշակութային և սպորտային 68 կենտրոններում (որից՝ սպորտային՝ 18 և մշակութային՝ 51) կառուցվել է ընդամենը 2 թեքահարթակ:

ՄԶԾ մյուս ծրագրերի կատարման համար (Սպիտակում տարեցների կենտրոնի հիմնում, Վանաձորում՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնողական և պրոթեզաօրթոպեդիկ պարագաների վերանորոգման մարզային ծառայության ստեղծում) համայնքները պատրաստակամ են, նպատակային միջոցներ չեն հատկացվել: Իսկ Ալավերդի քաղաքում՝ տարեցների ցերեկային կենտրոնի ստեղծումը քաղաքապետարանը հրատապ անհրաժեշտություն չի համարել:

3. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Գյուղատնտեսություն

Մարզի գյուղատնտեսության ոլորտում 2013թ. ՏԱՊ-ով բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսվել է **267.44** մլն դրամ, որից **10.0** մլն դրամը պետական բյուջեից (Խնկոյանի ջրամբարի վերանորոգում), միջազգային կազմակերպությունների կողմից՝ **250.0** մլն դրամ՝ ոռոգման համակարգերի վերականգնման և «Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր արոտների կառավարման և անասնապահության զարգացման համար: Ոլորտում համայնքային բյուջեներից նախատեսված է 7.44 մլն դրամի ներդրում:

2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել է **9.851** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետ. բյուջեով՝ **9.166** մլն դրամը՝ ՀՀ պետբյուջեով (IV հրատապ ծրագիր): Համայնքային բյուջեներից ներ է դրվել 0.685 մլն դրամի աշխատանքներ:

Գյուղատնտեսության ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ.	Կատարվել է առ	Ծանոթություն

		Ծրագիր (մլն դրամ)	01.07.13թ	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**267.44**	**9.851**	**9.166**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**10.00**	**9.166**	**9.166**	
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**10.00**			
1	Խնկոյանի ոռոգման ջրամբարի վերանորոգում	10.00	9.166	9.166	
II	**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**7.4393**	**0.685**		
1	Ղուրսալի համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	4.9393			
2	Օձուն համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	2.50	0.685		
III	**ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐ**	**250.00**			
	«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր Արոտների կառավարում և անասնապահության զարգացում	250.00			

Մարզի տնտեսության մեջ գյուղատնտեսության ոլորտը ավանդաբար նշանակալից տեղ է զբաղեցրել: Սակայն ներկա շրջանում գյուղատնտեսական արտադրողականության բարձրացումը ՄԶԾ-ի այս ոլորտի ամենակարևոր նպատակներից է: Այս նպատակն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ գյուղատնտեսական հեռանկարների վերաբերյալ հստակ պատկերացումներ, հստակ սահմանված ոլորտային գերակայություններ, լավ հիմնավորված ռազմավարություն, ինչպես նաև համատեղ գործողություններ տարածքային կառավարման մարմինների, գյուղատնտեսական ասոցիացիաների, համայնքների և ֆերմերների կողմից, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների առկայություն:
Լոռու մարզի զարգացման ծրագրում առաջնային թիրախներ են.

- ✓ սերմնաբուծական տնտեսությունների հիմնումը հացահատիկային, միամյա ու բազմամյա խոտաբույսերի սերմարտադրության համար
- ✓ կարտոֆիլի վիրուսազերծ պալարիկների արտադրությունը երկրագործության ինստիտուտի Ստեփանավանի տարածքային կայանի հիման վրա
- ✓ բանջարեղենի պահպանման սառնարանային տնտեսությունների հիմնում
- ✓ կարտոֆիլի, բանջարեղենի և պտղի վերամշակման արտադրամասերի հիմնում
- ✓ կաթի սառեցման և վերամշակման արտադրամասերի հիմնում:

Կարևորվում է նաև գյուղատնտեսական ենթակառուցվածքների բարելավման աշխատանքները: Այն ներառում է սառնարանային և վերամշակող տնտեսությունների, փոքր սպանդանոցների, կաթի ընդունման և վերամշակման կետերի հիմնում, համայնքի ոռոգման համակարգերի վերականգնում և այլն: Սրանց մի մասը նախատեսվում է ֆինանսավորվել պետական բյուջեի կողմից, իսկ մյուս մասը պետք է լինի մասնավոր նախաձեռնությունների արդյունք:

2013 թվականի 1-ին կիսամյակում.

- Շվեյցարական «Կազա» հիմնադրամի աջակցությամբ Գոգարան համայնքում գործող «Զարթոնք» կոոպերատիվին տրամադրվել է 1.070 մլն դրամ՝ սերմացուներ ու պարարտանյութ ձեռք բերելու համար:
- 2012թ. աշնանացանի համար ՀՀ կառավարության կողմից մարզին հատկացվել է ՌԴ-ից ներկրված 56.5 տ աշնանացան ցորենի էլիտային սերմացու, որը տրամադրվել է 15

ֆերմերային տնտեսությունների, որով կատարվել է 188.3 հա աշնանացան ցորենի ցանք:

- 2013թ. գարնանը ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից մարզին հատկացվել է 2545 տոննա ազոտական պարարտանյութ, 933.328 լ դիզելային վառելանյութ, 50 տոննա գարնանացան գարու, 4 տոննա եգիպտացորենի, 6.5 տոննա կորնգանի և 5 տոննա առվույտի սերմացուներ:
- Լոռու մարզային փրկարարական վարչության մասնագետների հետ համատեղ ուսումնասիրվել է տարերային աղետներից առավել տուժած համայնքների ցանքերի վիճակը, կազմվել է մասնագիտական ակտ պատճառված վնասների չափի վերաբերյալ և ներկայացվել մարզպետի հաստատմանը: <Տաշիր> հիմնադրամի կողմից կարկտահարությունից առավել տուժած Ամրակից, Լեջան և Ագարակ համայնքներին տրամադրվել է 42.5 տոննա ազոտական պարարտանյութ:
- ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից մարզին հատկացված 868.44կգ ցինկի ֆոսֆիդը ներ է կրվել մարզ և բաշխվել մարզի համայնքներին:
- Գյուղատնտեսական կենդանիների վրա գայլերի ոհմակների հարձակումների հետ կապված մարզի Դեբեդ, Ամրակից, Ջրաշեն համայնքների ղեկավարներից ստացված ահազանգի հիման վրա տեղում կատարվել են ուսումնասիրություններ:
- Վերանորոգվել է Խնկոյան համայնքի ոռոգման ջրամբարը; Աշխատանքների իրականացման համար պետական բյուջեից կատարվել է 9,167.0 հազար դրամ ներդրում:
- 01.07.2013թ. դրությամբ ոռոգման աշխատանքներ իրականացվել է միայն «Լոռու ջրանցք» ՋՕԸ-ի կողմից: Ոռոգման, ջրարբիացման և համակարգերի շահագործման նպատակներով կատարվել է 198.5 հազար խմ ջրառ, որի ջրտուքը կազմել: 138.6 հազար խմ: Տրված ջրի հասույթը կազմել է 7,952.1 հազար դրամ, որից հավաքագրվել է 5,903.7 հազար դրամ կամ գանձումը կատարվել է 74.2 %-ով:

3.2. Բնապահպանություն

Մարզի բնապահպանության ոլորտում 2013թ. ՏԱՊ-ով բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով նախատեսվել է **245.73** մլն դրամ, որից **12.00** մլն դրամը պետական բյուջեից՝ հրատապ ծրագրով, **233.73** մլն դրամ՝ համայնքային բյուջեներից:

2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել է **28.08** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում **10.82** մլն դրամը պետական բյուջեից՝ IV հրատապ ծրագրով: Համայնքային բյուջեներից ներ է դրվել **17.26** մլն դրամ:

Բնապահպանության ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.07.13թ (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**245.732**	**28.080**	**10.820**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**12.000**	**10.820**	**10.820**	
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**12.00**	**10.82**	**10.82**	
	Վահագնիի հեղեղատարի կառուցում	12.00	10.82	10.82	
II	**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**233.732**	**17.260**		
1	Վանաձոր քաղաքում աղբարկղների ձեռքբերում և տեղադրում, կեղտաջրերի հեռացում	5.7600	1.170		
2	ք. Ալավերդում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	75.3200	2.314		
3	ք. Ախթալայում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	3.5000			
4	Գուգարք գյուղում աղբարկղների տեղադրում և սելավատարների մաքրում	1.3300	1.263		
5	Դարպաս համայնքի սելավատարի նորոգում	5.6319			
6	Աքորի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	27.0500			
7	Հագվի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	44.0400	8.533		
8	Հաղպատ համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	17.5000	0.98		
9	Օձուն համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	53.6004	3.00		

Մարզի բնապահպանական իրավիճակը բարելավելու նպատակով 2013թ. 1-ին կիսամյակում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները՝

- «Էյ-Թի-Փի» բարեգործական հիմնադրամի կողմից Լոռու մարզում իրականացվել է.
  - ✓ Սպիտակ, Կաթնաջուր, Արջուտ, Ֆիոլետովո, Ծաղկաբեր, Ջրաշեն, Ղուսալի, Սվերդլով և Կողես համայնքներում շուրջ 416 հա տարածքի վրա նախորդ տարիներին հիմնադրված անտառմշակույթների խնամքի և լրացման աշխատանքներ:
  - ✓ Ծաղկաբեր և Ղուրսալի համայնքներում շուրջ 3 կմ ցանկապատի վերանորոգում:
  - ✓ Կողես համայնքում 5 հա անտառտնկում:

  Ավանդական դարձած անտառտնկման աշխատանքներից բացի, հիմնադրամը մարզում իրականացնում է նաև տարաբնույթ բնապահպանական ուսուցողական դասընթացներ, անվճար հիմունքներով համայնքներին է տրամադրում պտղատու և դեկորատիվ տնկիներ:
- Թեղուտի հանքավայրի շահագործման ծրագրով նախատեսված է մինչև 2020թ. հատել 158.1հա անտառ, իսկ մնացած 198.9հա-ը՝ 2020թ. և հետագա տարիներին: Թեղուտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրի շահագործման հետ կապված, ըստ հաստատված բնապահպանական ծրագրի, «Թեղուտ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է կատարել 714 հա անտառտնկման աշխատանքներ, որից 2009-12թթ. ընթացքում մասնագիտացված ձեռնարկությունների միջոցով արդեն իսկ 220 հա համայնքային և 113 հա անտառային ֆոնդի տարածքների վրա կատարվել են անտառտնկման, ցանկապատման և խնամքի

աշխատանքներ: Նույն ծրագրի շրջանակներում «Գուգարքի անտառտնտեսություն» և «Լալվարի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերի տարածքներում իրականացվել է շուրջ 55 հա տարածքի անտառպատում:

- Գործող օրենքի համաձայն Ալավերդու պղնձաձուլական գործարանի և Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ կոմբինատի կողմից վնասակար ազդեցության ենթարկվող համայնքներին պետական բյուջեից կատարվում են մասնահանումներ՝ բնապահպանական և առողջապահական ծրագրեր իրականացնելու համար: Ստորև բերվում է ՀՀ պետական բյուջեի կողմից 2010-2013թթ. բնապահպանական և առողջապահական ծրագրեր իրականացնելու համար տրամադրված գումարների վերաբերյալ տեղեկատվություն.

հազ. դրամ

Համայնքներ	Տարիները			
	2010	2011	2012	2013
Ալավերդի	37 292.2	55 155.9	94 411.5	110 000.0
Հաղպատ	9 197.3	18 600.0	23 602.8	25 000.0
Օձուն	9 006.0	18 600.0	23 602.9	58 664.8
Աքորի	18 994.2	11 712.0	23 602.8	28 000.0
Հագվի		800.0	8 000.0	50 000.0
Ախթալա	2 540.0	1 000.0	1 500.0	3 500.0
Ընդամենը	77 029.7	113 067.9	174 720.0	275 164.8

- Ելնելով «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքով ընձեռնված հնարավորությունից, միջնորդություն է ներկայացվել ՀՀ բնապահպանության նախարարություն, որպեսզի Լոռու մարզի Ստեփանավան, Ուրասար («Սագամար» ՓԲԸ՝ շահագործում է Արմանիսի ոսկու-բազմամետաղային հանքավայրը) և Մղարթ, Կողես, Կարմիր Աղեկի համայնքները («Մուլտի Գրուպ Կոնցեռն» ՍՊԸ՝ շահագործում է Մղարթի ոսկու-բազմամետաղային հանքավայրը, լեռնահարստացուցիչ ֆաբրիկան և Կողեսի վարչական սահմաններում տեղակայված պոչամբարները) ընդգրկվեն վնասակար ազդեցության ենթարկվող համայնքների ցանկում ու բնապահպանական և առողջապահական ծրագրեր իրականացնելու համար պետական բյուջեից սահմանված կարգով ստանան մասնահանումներ:
- Մարզպետարանի բնապահպանության բաժնի մասնագետները պարբերաբար կատարել են ուսումնասիրություններ արդյունաբերական թափոններ առաջացնող ձեռնարկություններում և ցուցաբերում են աջակցություն առկա խնդիրների լուծման ուղղությամբ: Մասնավորապես Լոռու մարզպետարանի, «Թափոնների կառավարում» տարածաշրջանային ծրագրի և այլ շահագրգիռ կառույցների համագործակցությամբ.
  - ✓ Ռեկուլտիվացվել և ծառատունկ է կատարվել Ախթալայի ԼՀԿ-ի «Նազիկ» պոչամբարի 1 հա վրա: 2013թ. գարնանը անցկացված մոնիտորինգի արդյունքները փաստել են ծառերի և թփերի 97%-անոց կպչողականություն:
  - ✓ Ռեկուլտիվացվել և կանաչապատվել է Ալավերդու նախկին, ափամերձ աղբավայրը՝ 2 հա: Ռեկուլտիվածված տարածքը այլևս որպես աղբավայր չի ծառայում, իսկ կանաչապատումը տվել է իր դրական արդյունքները:
  - ✓ Ընթացքի մեջ է մարզում առկա պոչամբարների գույքագրման գործընթացը, որի արդյունքում կկատարվի նրանցից առաջացող հնարավոր բնապահպանական ու

առողջապահական ռիսկերի գնահատում, որտեղ կտրվեն նաև տվյալ ռիսկերի վերացմանն ու մեղմացմանն ուղղված համապատասխան առաջարկություններ:

- Հայ–Գերմանական Ֆինանսական Համագործակցության շրջանակներում իրականացվում է «Կոշտ կենցաղային աղբի համակողմանի կառավարման հայեցակարգ, ք.Վանաձոր» ծրագիրը: Ծրագրի փորձագետների կողմից նոր աղբավայր կառուցելու համար հավանության է արժանացել Քարաձոր համայնքի հարակից տարածքը: Նոր եվրոպական չափանիշներին համապատասխան աղբավայրի կառուցման դեպքում, ծրագիրը ենթադրում է, որ աղբավայրից կօգտվեն ոչ միայն Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքները, այլև Գուգարքի և Սպիտակի տարածաշրջանի գրեթե բոլոր գյուղական համայնքները: Նոր աղբավայրը կլուծի նաև գյուղական համայնքներում տարերայնորեն առաջացած ապօրինի աղբավայրերի հարցը:
- Մարզպետարանի կողմից տարվող հետևողական աշխատանքի շնորհիվ մարզի մի քանի գյուղական համայնքներ ևս ձեռք են բերել աղբարկղներ և սկսել են կատարել կանոնակարգված աղբահանության աշխատանքներ:
- Ալավերդի համայնքում արդեն մեկ տարի գործում է 4.6 հա տարածքով նոր աղբավայրը, որի վրա ծախսվել է շուրջ 142 մլն. դրամ: Նոր կառուցված աղբավայրը պարիսպապատված է, ունի գիշերային լուսավորություն, դրենաժային համակարգ, մեքենաների ախտահանման կետ և այլն: Ալավերդու նորակառույց աղբավայրից պայմանագրային հիմունքներով արդեն իսկ օգտվում են հարակից մի քանի գյուղական համայնքներ, որոնք նախկինում ունեին աղբահանության կազմակերպման և թափոնների տեղադրման հետ կապված լուրջ խնդիրներ: Ներկայումս աշխատանքներ են տարվում, որպեսզի Թումանյանի տարածաշրջանի մյուս համայնքները նույնպես օգտվեն Ալավերդու աղբավայրից:
- 2013թ. 5 ամիսների ընթացքում Ոստիկանության Լոռու մարզային վարչության և ոստիկանության բաժինների կողմից կատարվել է 311 ստուգայց, հայտնաբերվել են ապօրինի անտառահատումների, փայտանյութի տեղափոխման և իրացման 21 դեպք, պետությանը հասցված վնասի չափը կազմել է 566.9 հազ. դրամ, որից վերականգնվել է 421.9 հազ. դրամ: Հարուցվել է 2 քրեական գործ, ընթացքի մեջ է գտնվում 5 գործ: Վարչական պատասխանատվության են ենթարկվել 5-ը:
- 2013թ. մարզի անտառհատումների տարեկան առաջադրանքը 88509մ^3 է, 5 ամիսների ընթացքում օրինական (պլանային) հատումները կազմել են 909.85մ^3, այդ թվում Թեղուտի հանքավայրի շահագործման նպատակով իրականացված հատումները՝ 507մ^3:
- 2013թ. 5 ամիսների ընթացքում մթերվել է 335.7մ^3 թափուկ վառելափայտ:
- Լոռու մարզի «Անտառտնտեսություն» մասնաճյուղերում 2013թ. 6 ամիսների ընթացքում հայտնաբերված ապօրինի հատումները կազմել են 31 ծառ – 12.5 խտացված մ^3 ընդհանուր ծավալով:
- Լոռու մարզպետարանի բնապահպանության բաժնի մասնագետների աջակցությամբ ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Զիկատար» բնապահպանական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից կատարվել է Լոռու մարզի տարածքում գտնվող բնության հուշարձանների հաստատված ցանկի համալրման, պահպանման գոտիների տարածքների ճշգրտման, հողամասերի սահմանազատման և քարտեզագրման աշխատանքներ, որի վերաբերյալ կազմված հաշվետվության նախագիծը ներկայացվել է շահագրգիռ կառույցների քննարկմանը: ՀՀ կառավարության որոշումներով հաստատված ցանկում Լոռու մարզից ընդգրկվել են 9 բնության հուշարձան՝ 165.05 հա ընդհանուր մակերեսով:

- Մարզի բնապահպանական կարևոր խնդիրների քննարկումները, հասարակական լսումները հիմնականում անց են կացվում մարզպետարանի նիստերի դահլիճում և մարզում գործող երեք բնապահպանական տեղեկատվական Օրհուս կենտրոններում (Վանաձոր, Ալավերդի, Ստեփանավան): Հասարակական լսումներին մասնակցում են, ինչպես համապատասխան գերատեսչությունների և կազմակերպությունների փորձագետներ, այնպես էլ շահագրգիռ ՏԻՄ-երի, բնապահպանական ՀԿ-ների, ԶԼՄ-ների և հասարակության ակտիվ ներկայացուցիչներ:

4. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

*Համաձայն Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի, քաղաքաշինության ոլորտում (բնակարանաշինություն և բնակարանային տնտեսություն ու բարեկարգում) 2013թ. մարզում նախատեսված էր իրականացնել **710.00** մլն դրամ ծավալով աշխատանքներ, սակայն 2013թ. պլանավորվել է **518.565** մլն դրամի, այդ թվում **426.26** մլն դրամը՝ պետբյուջեով, որից 346.23 մլն դրամը հրատապ աշխատանքների կատարման պլանով:*

2013թ. առաջին կիսամյակում իրականացվել է **357.62** մլն դրամի աշխատանքներ, այդ թվում պետական բյուջեից՝ **331.52** մլն դրամ՝ IV հրատապ ծրագրով): Համայնքային բյուջեներից ներ է դրվել **26.1** մլն դրամ:

ՀՀ Լոռու մարզում պետական բյուջեից և այլ միջոցներից քաղաքաշինության գծով 2013թ. հատկացումները և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում հրատապ 4-րդ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**518.5654**	**357.62**	**331.52**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**426.26**	**331.52**	**331.52**	
	ՀՀ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	**50.00**			
1	Վանաձորում բնակելի շենքերի վերանորոգում (48 բնակարան)	50.00			
2	Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների վերանորոգում	33.00			
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**343.26**	**331.52**	**331.52**	
1	Ալավերդու բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	57.83	52.319	52.319	
2	ք. Ախթալայի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	21.72	20.749	20.749	
3	ք. Թումանյանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	8.90	8.221	8.221	
4	Ձորագետավանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	5.00	4.434	4.434	
5	ք. Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	76.28	70.607	70.607	
6	Ստեփանավան քաղաքի փողոցների լուսավորության համակարգի վերանորոգում	2.00	1.640	1.640	

7	Քարկոփ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	8.00	7.660	7.660	
8	Տաշիր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	30.00	28.200	28.200	
9	Շամլուղ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	15.00	27.340	27.340	
10	Վանաձոր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի բակերի բարեկարգում	96.18	90.351	90.351	
11	Օձուն համայնքի փողոցների լուսավորության համակարգերի կառուցում	15.00	12.650	12.650	
12	Նախագծահետազոտական ծախսեր	7.35	7.350	7.350	
II	**ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**72.7054**	**17.044**	**0.000**	
1	Վանաձոր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	20.0000	10.0000		
2	Ստեփանավան քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի նորոգում	3.0000			
3	Տաշիր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	17.0000			
4	Տաշիր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	5.0000	0.28		
5	Լեռնապատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.5000			
6	Ամրակից համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	0.8072			
7	Թեղուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	0.5000			
8	Հագվի համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.3888			
9	Հաղպատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.0000	1.00		
10	Ձորամուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.3000	0.1014		
11	Մեդովկա համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	1.0000			
12	Նորաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	0.5000			
13	Արևաշող համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	1.0000			
14	Լեռնանցք համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	3.0000			
15	Ծաղկաբեր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	4.4098			
16	Կաթնաջուր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	4.7996	2.3625		
17	Ջրաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	8.0000	3.300		
18	Սարահարթ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	0.5000			

5. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

5.1. Ճանապարհաշինություն

Մարզի ավտոմոբիլային ճանապարհների ցանցը կազմում է 932.9 կմ, այդ թվում՝ միջպետական ա/ճ - 218.9 կմ, հանրապետական ա/ճ - 490.9 կմ, մարզային ա/ճ - 223.1կմ:
Մարզում կան

- կամուրջներ և կամրջային անցումներ – 175 հատ
- ավտոմոբիլային թունելներ – 5 հատ

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. ճանապահաշինության ոլորտի համար պահանջվող գումարը եղել է **2,035.00 մլն** դրամ է, սակայն բոլոր աղբյուրներով ճշգրտված պլանով նախատեսվել է կատարել **456.82 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝ **284.097** մլն-ը՝ ՀՀ պետբյուջեի միջոցներով, որից 142.83 մլն դրամը հրատապ աշխատանքների պլանով:
2013թ. առաջին կիսամյակում մարզի ճանապարհաշինական ոլորտում իրականացվել է **195.055** մլն դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում պետական բյուջեից՝ **170.35** մլն դրամի՝ հրատապ աշխատանքների IV փուլի ծրագրով: Համայնքային ֆոնդային բյուջեների ֆինանսավորմամբ իրականացվել է **24.71** մլն դրամ ծավալով փողոցների ասֆալտապատման ու վերանորոգման աշխատանքներ:

ՀՀ Լոռու մարզում պետական բյուջեից և այլ միջոցներից ճանապարհաշինության գծով 2013թ. հատկացումները և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ **01.07.13թ.** (մլն դրամ)	Կատարվել է առ այդ թվում 4-րդ հրատապ ծրագրով	Ծանոթու-թյուն
	Ընդամենը մարզում՝	**456.821**	**195.055**	**125.746**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**284.097**	**170.3465**	**125.746**	
	ՀՀ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԵՎ ԿԱՊԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ	**73.266**	**14.000**		
	Միջպետական նշանակության ա/ճան.	***19.670***			
1	Ա/ճ Մ6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման Վանաձորի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ6 - ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	***19.670***			
	Հանրապեփական նշանակության ա/ճան.	***53.596***	***14.000***		
1	Հ-24 Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան Մ-6 ա/ճանապարհի Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	17.257	0.000		
2	Մ-3 Մարգարա-Վանաձոր-Տաշիր-Վրաստանի սահման Գարգար գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	27.339	14.000		
3	Ա/Ճ Մ-6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	9.000	0.000		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ	**210.831**	**156.3465**	**125.746**	

1	Մարզային ա/ճանապարհների պահպանում եւ շահագործում	68.001	30.6005		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**142.830**	**125.746**	**125.746**	
1	ք. Վանաձորի փողոցների ասֆալտապատում	43.820	37.766	37.766	
2	ք. Սպիտակի փողոցների ասֆալտապատում	20.000	18.370	18.370	
3	ք. Ստեփանավանի փողոցների ասֆալտապատում	30.000	27.820	27.820	
4	Տաշիրի փողոցների ասֆալտապատում	20.010	15.380	15.380	
5	Լեջան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	17.000	15.490	15.490	
6	Ալավերդի համայնքի Թումանյան փողոցի գետափնյա հենապատի վերանորոգում	7.000	6.191	6.191	
7	Գուգարք համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	5.000	4.730	4.730	
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	**172.7235**	**24.708**	**0.000**	
1	Վանաձոր քաղաքի փողոցների ասֆալտապատում	109.0000	15.9495		
2	Ստեփանավան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	6.5540			
3	Ալավերդում կանգառի վերանորոգում	0.8000	1.9888		
4	Շամլուղի փողոցների մասնակի նորոգում	1.0000			
5	Գուգարք համայնքի ճանապարհների և կամրջի վերանորոգում	8.1600	4.1000		
6	Դեբետ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.8700			
7	Շահումյան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.8878			
8	Քարաբերդ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0000			
9	Ֆիոլետովո համայնքի ճանապարհների նորոգում	6.0883			
10	Կաթնաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.5000			
11	Կուրթան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0300			
12	Վարդաբլուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.7715			
13	Այգեհատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0264			
14	Թեղուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	3.5199			
15	Ճոճկան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.6000			
16	Մեծ Այրում համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5000			
17	Նեղոց համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.4000	0.4000		
18	Շամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.1000	0.2000		
19	Դաշտադեմ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.3820			
20	Լեռնահովիտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	2.3401			
21	Կաթնառատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5000			

22	Ձյունաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.4000	0.2000		
23	Ձորամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.8300			
24	Մեդովկա համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5110			
25	Նովոսելցովո համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.3100			
26	Պրիվոլնոյե համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	4.0000			
27	Արևաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0000	1.0000		
28	Գեղասր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5081			
29	Գոգարան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0000			
30	Լեռնավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	1.0000			
31	Լուսաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.6000	0.5700		
32	Ծաղկաբեր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5000			
33	Կաթնաջուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	5.1000			
34	Ղուրսալի համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.9500			
35	Նոր Խաչակապ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.4000			
36	Շենավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.6111			
37	Շիրակամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.4936			
38	Ջրաշեն համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	5.1182			
39	Սարահարթ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.5000			
40	Սարամեջ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.7144	0.3000		
41	Քարաձոր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	0.1471			

5.2. Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

Ջրամատակարարումը մարզում իրականացվում է «Հայջրմուղկոյուղի» և «Լոռի ջրմուղկոյուղի» ՓԲ ընկերությունների միջոցով և տեղական ինքնկառավարման մարմինների կողմից: Խմելու ջուրը ռազմավարական ռեսուրս է, որը չի մատակարարվում շատ համայնքներում, չնայած որ մարզի շատ բնակավայրերում գոյություն ունեն ջրի բնական պաշարներ:

Լոռու մարզի կարևոր հարստություններից են հանդիսանում խմելու համար պիտանի, բարձր որակի ջրի մեծ պաշարները, որը ներկա իրավիճակում գերազանցում են անհրաժեշտ պահանջարկը: Ջրամատակարարման համակարգը մարզի բնակչությանը և

արդյունաբերությանը տարեկան տրամադրում է մոտ 17.1 մլն $մ^3$ խմելու ջուր, որը սպառողին է հասցվում ինքնահոս եղանակով և պոմպակայանների միջոցով: Մարզի ջրային ցանցի երկարությունը 3395.23 կմ է, ջրի ծախսը՝ 1250 լիտր/վրկ, որից ճնշումային՝ 520 լիտր/վրկ: Մարզի 7 քաղաքների և 56 գյուղերի ջրամատակարարումն ու ջրահեռացումը (Ջ և Ջ) կատարվում է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ «Հյուսիս արևելյան» տարածքային մասնաճյուղի և «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի միջոցով: Մարզի մյուս բնակավայրերի, հատկապես գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցերը հանդիսանում են համայնքային սեփականություն և գտնվում են խիստ անբարվոք ու մաշված վիճակում, ինչը լուրջ խնդիրներ է առաջացնում բնակչության ջրամատակարարման հարցում:

*Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. ջրամատակարարման ոլորտի համար պահանջվող գումարը կազմում է **147.00 մլն** դրամ, փաստացի ՏԱՊ-ով պլանավորվել է կատարել **2,764.19 մլն** դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝ **581.80** մլն-ը՝ ՀՀ պետբյուջեի միջոցներով որից 72,000.0 հազ. դրամը՝ հրատապ աշխատանքների պլանով:*

«Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող Վանաձոր քաղաքի և 16 գյուղերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման բարելավումն իրականացվում է գերմանական վերականգնման բանկի (KFW) և ՀՀ կառավարության կողմից համաֆինանսավորվող ծրագրով 2013թ.-ին նախատեսված է իրականացնել 2,136.90 մլն դրամի աշխատանք, որից 2013թ առաջին կիսամյակում իրականացվել է **285.76** մլն դրամը:

«Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի աշխատանքների բարելավման նպատակով «Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրով պալանավորվել է 607.50 մլն դրամի աշխատանք, որից 2013թ առաջին կիսամյակում իրականացվել է **9.95** մլն դրամը:

2013 թվականի առաջին կիսամյակում մարզի համայնքների խմելու ջրի մատակարարման բարելավման նպատակով կատարվել է շուրջ **446.774** մլն դրամի համապատասխան աշխատանքներ, այդ թվում՝ պետ բյուջեից IV հրատապ ծրագրով **139.862** մլն դրամ, վարկային միջոցներով՝ 295.71 մլն դրամի և համայնքային ներդրումներով՝ **11.20** մլն դրամի աշխատանքներ:

Ջրամատակարարման ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթու-թյուն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում 4-րդ հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**2,764.19**	**466.77**	**41.743**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**581.80**	**139.862**	**41.743**	
	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում (համաֆինանսավորում KFW)	**509.80**	**98.119**		
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**72.000**	**41.743**	**41.743**	

1	Ալավերդի համայնքի Սանահին թաղամասի ջրամատակարարման ներքին ցանցի վերանորոգում	30.00	**19.96**	19.96	
2	Ջիլիզա համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	15.00	**2.00**	2.00	
3	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	27.00	**14.63**	14.63	
4	Արևաշող համայնքի խմելու ջրագծի քլորատան կառուցում		**5.15**	5.15	
	ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ	**2,136.90**	**295.71**	**0.00**	
1	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում	**1,529.40**	285.8		
2	«Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրեր «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի բարելավում	**607.50**	**9.95**		
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	**45.4871**	**11.2028**		
1	Ազնվաձորի խմելու ջրագծի նորոգում	0.3000			
2	Գուգարք համայնքի խմելու ջրհավաքի կատուցում	1.2600	1.1596		
3	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	1.9248			
4	Կաթնաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.7398			
5	Պուշկինո համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.8452			
6	ՈՒռուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5000			
7	Արդվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.2000	0.1239		
8	Թեղուտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	2.0000	1.72		
9	Ծաղկաշատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.2602	0.2602		
10	Հաղպատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.0000	0.5697		
11	Մարց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.1561			
12	Նեղոց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.2800			
13	Շնող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	2.6123	2.50		
14	Լեռնահովիտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	1.8000			
15	Կաթնառատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.3000			
16	Ձյունաշող համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.2000	0.20		
17	Մեդովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.4000			
18	Մեծավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.7000	1.56		
19	Միխայլովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5000			
20	Նորաշեն համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.0000			
21	Պրիվոլնոյե համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	3.7510			
22	Արևաշող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	4.2000	1.95		
23	Գոգարան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5000			
24	Լեռնանցք համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5683			
25	Լեռնավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.2000			

26	Լուսաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5203	0.35		
27	Ծաղկաբեր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	1.0000			
28	Հարթագյուղ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.7000			
29	Ղուրսալի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.9800			
30	Մեծ Պարնի համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	3.2288			
31	Նոր Խաչակապ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.6366			
32	Շիրակամուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.3257			
33	Ջրաշեն համայնքի խմելու ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	8.5000			
34	Սարահարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.5980			
35	Սարամեջ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	0.8000	0.80		

5.3. Գազամատակարարում

Գազաֆիկացումը մարզի զարգացման կարևոր նախապայմաններից մեկն է: Երկարատև ձմեռները և այլընտրանքային էներգիայի աղբյուրների բացակայությունը ընդգծում են բնական գազի մատակարարման հրատապությունը համայնքների համար: Համայնքներում գերակա խնդիր է համարվում գազամատակարարման ցանցի կառուցումը: Գազի առկայությունը յուրաքանչյուր տնային տնտեսությունում նշանակում է շուրջ 10-12մ^3 վառելափայտի խնայողություն, որն իր հերթին կնպաստի անտառահատումների, էկոլոգիայի և դրանից բխող պրոբլեմների լուծմանը: Ավելի էժան վառելիքի առկայությունը կարող է նպաստել սահմանամերձ համայնքների զարգացմանը, ինչը հանրապետության համար ունի ռազմավարական նշանակություն: «ՀայՌուսգազարդ»-ի ներդրումները բավարար չեն ապահովելու համար գազամատակարարումը նույնիսկ հիմնական գազատարին կից համայնքներում, քանի որ նման միացումները փոքր համայնքներին տնտեսապես ձեռնտու չեն:

Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրով 2013թ. գազաֆիկացման ոլորտի համար պահանջվող գումարը կազմել է ***887.08 մլն*** *դրամ, փաստացի ՏԱՊ-ով պլանավորվել է կատարել* ***205.53 մլն*** *դրամ ծավալով աշխատանքներ, այդ թվում՝* ***47.00*** *մլն-ը՝ ՀՀ պետբյուջեի միջոցներով: 2013 թվականին մարզի համայնքներում գազաֆիկացման նպատակով ընդամենը ներ է դրվել* ***99.332*** *մլն դրամ, որից ՀՀ պետ. բյուջեով, IV հրապապ ծրագրով կատարվել է* ***44.837*** *մլն դրամի ներդրում:* Տարվա ընթացքում **13** համայնքներ նախատեսել են իրենց ֆոնդային բյուջեներից 31.234 մլն դրամ ծավալի աշխատանքներ կատարել գազամատակարարման ներհամայնքային ցանցի ընդլայնման ու վերանորոգման աշխատանքներ, որոնցից 1-ին կիսամյակում կարավել է 4.4 մլն դրամի աշխատանքներ: 2013թ. 1-ին կիսամյակում ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՉ ԾԻԳ-ի ֆինանսավորմամբ իրականացվել է 50.1 մնլ դրամի գազաֆիկացման աշխատանքներ Շիրակամուտ գյուղում և Սպիտակի «Գր. Լուսավորիչ» թաղամասում:

Գազամատակարարման ոլորտում 2013 թ. Լոռու մարզում նախատեսված և առաջին կիսամյակում իրականացված աշխատանքները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Հ/Հ	Օբյեկտի և ծրագրի անվանումը	2013թ. Ծրագիր (մլն դրամ)	Կատարվել է առ		Ծանոթություն
			01.07.13թ. (մլն դրամ)	այդ թվում 4-րդ հրատապ ծրագրով	
	Ընդամենը մարզում՝	**2,764.19**	**466.77**	**41.743**	
I	**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ**	**581.80**	**139.862**	**41.743**	
	ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ (Հրատապ ծրագրով)	**47.000**	**44.837**	**44.84**	
1	Արջուտ համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	9.00	8.337	8.337	
2	Ստեփանավան համայնքի Աշոտաբերդ թաղամասի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	18.00	16.780	16.780	
3	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	20.00	19.720	19.720	
	ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵ	**31.2345**	**4.3955**		
1	Եղեգնուտ համայնքի գազաֆիկացում	8.5971	0.6097		
2	Կաթնաղբյուր համայնքի գազաֆիկացում	5.0940			
3	Թեղուտ համայնքի գազաֆիկացում	2.1000			
4	Քարինջ համայնքի գազաֆիկացում	0.8000			
5	Ապավեն համայնքի գազաֆիկացում	0.2926			
6	Արծնի համայնքի գազաֆիկացում	0.2616			
7	Միխայլովկա համայնքի գազաֆիկացում	0.5500			
8	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացում	1.1392			
9	Պրիվոլնոյե համայնքի գազաֆիկացում	0.5500			
10	Ծաղկաբեր համայնքի գազաֆիկացում	0.4000			
11	Մեծ Պարնի համայնքի գազաֆիկացում	0.4500	0.443		
12	Շիրակամուտ համայնքի գազաֆիկացում	4.0000	3.3428		
13	Ջրաշեն համայնքի գազաֆիկացում	7.0000			
	ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ	**152.500**	**50.100**		
	ՀՀ ԿԱ ԳՏՏՁ ԾԻԳ	**152.500**	**50.100**		
1	Շիրակամուտ համայնքի գազաֆիկացում	24.200	23.800		
2	Սպիտակի Գրիգոր Լուսավորիչ թաղամասի գազաֆիկացում	32.200	26.300		
3	Ազնվաձորի գազաֆիկացում	96.100			

6. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Լոռու մարզի 2010-2013թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի 2013թ. տարեկան աշխատանքային պլանով առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. Մարզպետարանում աշխատող քաղաքացիական ծառայողների մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցել է 20 քաղաքացիական ծառայող:
2. Մարզպետարանի աշխատակազմի աշխատակիցների գործունեության համար մարզպետարանը ձեռք է բերել 12 հատ համակարգիչ:
3. Համայնքների ղեկավարների աշխատակազմերից համայնքային ծառայողների մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցել է թվով 20 համայնքային ծառայող:
4. Պարբերաբար կազմակերպվել է մարզպետի, նրա տեղակալների և մարզպետարանի ղեկավարների այցելությունները համայնքներ, որոնք ուղեկցվել են տեղական ինքնակառավարման մարմինների և համայնքի բնակչության հետ հանդիպում-քննարկումներով, որոնց ժամանակ բնակչությունը հնարավորություն է ունեցել ստանալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և բացատրություններ իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ:
5. Մարզպետը, մարզպետի տեղակալները, մարզպետարանի պատասխանատու աշխատակիցները ընտրանքային կարգով մասնակցել են համայնքների բյուջեների կատարման հաշվետվությունները ներկայացնելու ավագանու նիստերին:
6. Մարզպետի, մարզպետի տեղակալների, մարզպետարանի պատասխանատու աշխատակիցների մասնակցությամբ մարզի հեռուստաընկերությունների միջոցով կազմակերպվել են ուղիղ եթերներ, հանրությանը հնարավորություն ընձեռելով իրենց հուզող հարցերն ուղիղ կապով իրավասու անձին ուղղելու և պատասխանը անմիջապես լսելու համար: «Մարզպետարանի ժամ» հեռուստածրագրով յուրաքանչյուր շաբաթ մարզի բնակչությանը տեղեկացվել է մարզպետարանի աշխատակազմի գործառույթներին և մարզում առկա խնդիրներին, ինչպես նաև լուսաբանվել են համայնքների ղեկավարների կատարած աշխատանքները:
7. Հասարակական կազմակերպությունների և զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները մասնակցել են մարզխորհրդի նիստերին, ինչպես նաև մարզպետարանում ձևավորվող ժամանակավոր հանձնաժողովների աշխատանքներին:
8. 2013թ. 1-ին կիսամյակի ընթացքում իրականացվել է մարզպետարանի ինտերնետային կայքէջի թարմացման աշխատանքները, հանրային իրազեկման նպատակով կայքում տեղադրվել են մարզպետի որոշումներն ու կարգադրությունները, համայնքների ավագանիների որոշումները, համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթների հայտարարությունները:
9. 2013թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում ուշադրություն է դարձվել համայնքապետարաններում և համայնքի բնակչության համար առավել տեսանելի վայրերում տեղեկատվական ցուցատախտակների առկայությանը, և ուշադրություն է դարձվել, որպեսզի այդ տախտակների վրա պարբերաբար տեղադրվեն համայնքների ղեկավարների և ավագանիների որոշումները, ինչպես նաև այլ կարևոր բնույթի տեղեկատվություն:
10. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով կազմակերպվել և կառավման ակադեմիայի կողմից անց է կացվել թվով 100 համայնքների ղեկավարների և ավագանու անդամների վերապատրաստում:

11. 2013 թվականի 1-ին կիսամյակի ընթացքում մարզի 19 համայնքներում իրականացվել է վարչական և ֆինանսական հսկողություն:

7. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ, ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Արտաքին կապերի ոլորտում 2013թ-ի 1-ին կիսամյակում Լոռու մարզպետի աշխատանքների կատարողականի վերաբերյալ

հ/հ	Աշխատանքի ուղղությունը	Միջոցառման անվանումը		Միջոցառումների ժամկետները		Աշխատանքի կատարման արդյունքները
		նախատեսված	Չնախատեսված, սակայն փաստացի կատարված	Նախատես-ված	փաստացի	
	1	***2ա***	***2բ***	***3ա***	***3բ***	***4***
1.	**Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով կամ օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացվող ծրագրերով՝ մարզպետարանի իրավասության ոլորտներին վերաբերող դրույթների և/կամ այլ փաստաթղթերի կատարում**	Հայ-Գերմանական համագոր-ծակցության շրջանակներում KFW գերմանական վարկային ծրագիր		2013թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	«Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման համար ծրագրի կողմից նախատեսվել են 1մլրդ 529.4մլն դրամ, որոնցից իրականացվել են 285.760 մլն դրամի աշխատանքներ
		«Թափոնների կառավարում – ԵՀԳԳ Արեւելք» տարածաշրջանային ծրագիր		2009-2013թթ	2013թ	Ծրագրի շրջանակներում և այլ շահագրգիռ կառույցների համագործակցությամբ իրականացման ընթացքում են. ✓ Ռեկուլտիվացվել և ծառատունկ է կատարվել Ախթալայի ԼՀԿ-ի «Նազիկ» պոչամբարի 1 հա վրա: 2013թ. գարնանը անցկացված մոնիտորինգի արդյունքները փաստել են ծառերի և թփերի 97%-անոց կպչողականություն: ✓ Ռեկուլտիվացվել և կանաչապատվել է Ալավերդու նախկին, ափամերձ աղբավայրը՝ 2 հա: Ռեկուլտիվածված տարածքը այլևս որպես աղբավայր չի ծառայում, իսկ կանաչապատումը տվել է իր դրական արդյունքները: ✓ Ընթացքի մեջ է մարզում առկա պոչամբարների գույքագրման գործընթացը, որի արդյունքում կկատարվի նրանցից առաջացող հնարավոր բնապահպանական ու առողջապահական ռիսկերի գնահատում, որտեղ կտրվեն նաև տվյալ ռիսկերի վերացմանն ու մեղմացմանն ուղղված համապատասխան առաջարկություններ:

			Քաունթերփարթ ինթերնեշնլ Հայաստան (USAID)		2013թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	Լոռու մարզի 6 քաղաքային եւ գյուղական համայնքներում նախատեսվել և ընթացքի մեջ են՝ ✓ Դեբեդ համայնքի մարզամշակութային կյանքի ակտիվացում 12մլն դրամ (կինոթատրոնի ստեղծում, գրադարանի վերազինում) ✓ Դսեղ համայնքի մշակութային կյանքի, մանկապարտեզի ստեղծում եւ կահավորում, երիտասարդության իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ՝ 13մլն դրամ ✓ Ծաթեր համայնքի հանդիսությունների սրահի եւ գրադարանի ստեղծում ՝ 12մլն ✓ Վանաձոր համայնքի թիվ 5 ՆՈՒՀ-ի կարողությունների զարգացում, ավագանու նիստերի դահլիճի արդիականացում, կենտրոնական փողոցներում եւ հասարակական վայրերում նստարանների տեղադրում, ՝ 22մլն դրամ ✓ Ալավերդում «Իմ հնամյա Ալավերդի» փառատոնի կազմակերպում, գեղագիտական կրթության զարգացում՝ 22 մլն դրամ ✓ Ախթալա համայնքի բնապահպանական և երիտասարդության իրազեկվացության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ 1.3 մլն դրամ, Բարիտ թաղամասի մարզահրապարակի կառուցում՝ 7մլն դրամ, արվեստի դպրոցին գույքի, երաժշտական գործիքների տրամադրում ևմշակութային կյանքի ակտիվացում՝ 2 մլն դրամ ✓ Մարգահովիտ համայնքի երիտասարդների բնապահպանական գիտելիքների եւ տեղեկատվության հասանելիությանն ուղղված միջոցառումներ ՝ 1.0 մլն դրամ:
			«Ասիական բանկ» վարկային ծրագիր		2013թ	2013թ.1-ին կիսամյակ	«Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքներում խմելու ջրի մատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգերի բարելավման համար նախատեսվել է 607.5 մլն դրամ, իրականացվել են 9.950մլն դրամի աշխատանքներ
			«Վորլդ Վիժն Ինթերնեշնլ» ՄԲԿ Հայաստանյան մասնաճյուղ		2013 թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	Մարզում գործող երկու գրասենյակների միջոցով իրականացվել են ավելի քան 30.18 մլն դրամի աշխատանքներ, որից՝ • Ալավերդու գրասենյակի միջոցով Թումանյանի տարածաշրջանի 10 քաղաքային եւ գյուղական համայնքներում իրականացվել են՝ 11.68 մլն դրամ • Ստեփանավանի գրասենյակի միջոցով՝ Ստեփանավանի եւ Տաշիրի տարածաշրջանների 20 համայնքներում ՝ 18.5 մլն դրամ
				Հայ -Շվեցարական Դիակոնիա հիմնադրամ	2013թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	• Մարզի Վանաձոր, Սպիտակ, Ստեփանավան, Թումանյան, Ջիլիզա, Գոգարան համայնքներում սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տրվել է բարեգործական օգնություն, ադ թվում տաք հագուստ եւ սնունդ՝ 21.342 մլն դրամ, • Թումանյան համայնքի մանկապարտեզի կահավորման համար հազկացվել է 0.5մլն դրամ

2.	**Օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների հետ համաձայնագրի կամ այլ փաստաթղթերի /ծրագրերի կնքում և կատարում**	Համագործակցություն Լոռու մարզպետարանի եւ Ֆրանսիայի Պրովանս Ալպ Կոտ դ'Ազյուր մարզի Զինվորական եւ Հյուրընկալ Երուսաղեմի Սուրբ Ղազար Միաբանության միջեւ Պրովանս կոտ Դ'Ազյուր առաջնորդական կարգադրություն N09-01		2013թ	2013թ. 1-ին կիսամյակ	Սպիտակ քաղաքում 2009թ-ից ստեղծված է «Երուսաղեմի բժշկական Սուրբ Ղազարի օրդենը Հայաստանում» կոմիտեի աջակցությամբ 2010-12թ-ին «Սպիտակ» ծրագրի շրջանակներում, Լոռու մարզի Սպիտակ քաղաքի եւ մարզի մյուս առողջապահական հիմնարկների հետ շարունակվել են իրականացվել բարեգործական ծրագրեր, մատակարարելով՝ դեղորայք եւ բժշկական պարագաներ և գույք է հատկացրել մարզի մի շարք բուժհաստատությունների:
		ՀՀ ԿԳ նախարարության, Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանության և «ԳՐԵՖ» կազմակերպության միջև 2008 թվականին ստորագրված եռակողմ համագործակցության պայմանագրի շրջանակներում		2008-2012	2013թ –ի ընթացքում	Շարունակվել է «ԳՐԵՖ» թոշակառու մանկավարժների ֆրանսիական կազմակերպության առաքելությունը Լոռու մարզում, որի ներկայացուցիչն իրականացնում է ՎՊՄԻ-ի, ԵԿՏԱ-ի Վանաձորի մասնաճյուղի եւ «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական համալսարանի ֆրանսերեն դասավանդող դասախոսների, ինչպես նաեւ, Վանաձոր, Ստեփանավան եւ Ալավերդի քաղաքների դպրոցներում ֆրանսերեն լեզու դասավանդող ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացներ
		Լոռու մարզպետարանի եւ Ֆրանսիայի Պրովանս-Ալպ Կոտ դ'Ազյուրի մարզի միջեւ Համագործակցության շրջանակային պայմանագիր		2008թ	2013թ-ի 1-ին կիսամյակ	1. Հունիսի 17-ից 21-ը Լոռու մարպետ Ա.Նալբանդյանի գլխավորած պատվիրակությունը պաշտոնական այցով մեկնել էր Ֆրանիսայի ՊԱԿԱ ռեգիոն, մասնակցելու «Մարսելը Եվրոպայի մշակութային քաղաք ֆրանկո-հայկական շաբաթին: Այցի ընթացքում տեղի է ունեցել նաեւ հանդիպում ՊԱԿԱ-ի ռեգիոնալ խորհրդի նախագահի տեղակալ Պատրիկ Ալմանդի հետ: Քննարկվել են ՊԱԿԱ-ի կողմից իրականացվելիք ծրագրերի մանրամասնություններ: 2. Հունիսի 3-7-ը Լոռու մարզ էր այցելել ՊԱԿԱ-ի Միջազգային կապերի եւ Միջեւրկրական համագործակցության Հայաստանյան ծրագրերի պատասխանատու Լոռա Կառլոն: Այցելության նպատակը՝ Լոռու մարզում անասնաբուժության, տուրիզմի և ագրոտուրիզմի բնագավառներում 2012-2014թթ մարզում իրականացվելիք ծրագրերի գործողությունների պլանի իրականացման աշխատանքների մանրամասն կազմակերպումը

			2013թ-1-ին կիսամյակ	3. Մարտի 6-ին Ֆրանսիական DSF (Ցավեր առանց սահմանների) ծրագրի պատասխանատու, մանկահոգեբույժ Ժերար Ռոբենի այցը Վանաձոր: DSF կազմակերպության ներքո ստեղծված «Նռենի» ՀԿ-ի միջոցով կազմակերպվել է «Աուտիզմը եւ դրա հնարավոր խնամքը» կոնֆերանս – քննարկում Վանաձոր քաղաքի բուժհաստատություն-ների, մանկատան և խնամքի կենտրոնի հոգեբան-մասնագետների և շահագրգիռ այլ հաստատությունների մասնագետների մասնակցությամբ 4. Շարունակվել է Ֆրանսիայի Պրովանս-Ալպ Կոտ դ'Ազյուրի մարզի և Բանյո քաղաքի համատեղ ֆինանսավորմամբ «Նռենի» ՀԿ-ի կողմից իրականացվում է Վանաձորի քաղաքի 4 պոլիկլինիկաներում, Վանաձորի մանկատանը և երեխաների խնամքի կենտրոնում և Ամրակից համայնքում ADBB մայրերի ինքնաջակցման խմբերի, խորհրդատվությունների, հոգեշարժողականության խմբերի կազմակերպում, «Փոքրիկ նապաստակ» ծրագրի իրականացում, մանկապարտեզներում հոգեշարժողականության և այլ տիպի աշխատանքների իրականացումը
Համագործակցություն Բելառուսի Հանրապետության Վիտեբսկի շրջանի և Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի միջև		2012թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	Շարունակվել են Վիտեբսկի մարզի հետ բարեկամական կապերը: Մարզպետի անունով հրավերք էր ստացվել «Սլովյանսկի Բազար» երգի փառատոնին մասնակցության համար:
Լոռու մարզը որպես Եվրոպական Ռեգիոնների Ասամբլեայի լիիրավ անդամ		2013թ	2013թ 1 –ին կիսամյակ	Էլեկտրոնային փոստի միջոցով շարունակվել է Եվրոպական Ռեգիոնների Ասամբլեայի գրասենյակի հետ կապը, իրականացվել են անհրաժեշտ տեղեկատվության փոխանակումներ
Ֆրանկոֆոն Ռեգիոնների Ասոցիացիայի լիիրավ անդամ		2011թ նոյեմբերի 13	2013թ մարտ-մայիս	Հայաստանում «Ֆրանկոֆոնիայի օրեր» ծրագրի մեկամսյակի շրջանակ-ներում, մարտ ամսից Լոռու մարզի դպրոցներում, բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում (Եվրոպական տարածաշրջանային ակադեմիայի Վանաձորի մասնաճյուղ, Վանաձորի մանկավարժական ինստիտուտ) կազմակերպվել են Հայաստանում ֆրանկոֆոնիայի օրերին նվիրված միջոցառումներ:
ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի, ՀՀ բնապահպանության նախարարության եւ Լոռու մարզպետարանի միջեւ կնքված փոխըմբռնման հուշագիր		2011թ	2013թ.	Հուշագրի շրջանակներում անց են կացվում մարզի բնապահպանական կարևոր խնդիրների քննարկումներ, հասարակական լսումներ մարզպետարանում և մարզում գործող երեք բնապահպանական տեղեկատվական Օրհուս կենտրոններում (Վանաձոր, Ալավերդի, Ստեփանավան): Հասարակական լսումներին մասնակցում են, ինչպես համապատասխան գերատեսչությունների և կազմակերպությունների փորձագետներ, այնպես էլ շահագրգիռ ՏԻՄ-երի, բնապահպանական ՀԿ-ների, ԶԼՄ-ների և հասարակության ակտիվ ներկայացուցիչներ

3.	**Աշխատանքային, ուսուցողական, ճանաչողական այցեր օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորներ և միջազգային կազմակերպություններ, մարզ այցելող օտարերկրյա պետությունների տարածքային միավորների, միջազգային կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց ընդունում և ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացում**		ՀՀ-ում Արգենտինայի արտակարգ և լիազոր դեսպան Դիեգո Էռնեստո Ալվարես Ռիվերան այցը Լոռու մարզ		2013թ 1-ին կիսամյակ	Մայիսի 17-ին ճանաչողական այցով Լոռու մարզում էր ՀՀ-ում Արգենտինայի արտակարգ և լիազոր համատեղ դեսպան Արգենտինայի հանրապետության արտակարգ և լիազոր դեսպան, նորին գերազանցություն Դիեգո Էռնեստո Ալվարես Ռիվերան՝ տիկնոջ հետ:
		G2iA ֆրանսիական կազմակերպության ներկայացուցիչների այց Լոռու մարզ		2011թ	2013թ 1-ին կիսամյակ	Մայիսի 9-ին տեղի ունեցավ մարզպետ Ա.Նալբանդյանի հանդիպումը G2iA ֆրանսիական կազմակերպության և նույն կազմակերպության հայաստանյան ներկայացուցիչների հետ: Այցի նպատակն էր Օձուն համայնքում ֆրանսիական Ռհոն Ալպեր ռեգիոնի ֆինանսավորած թեյաբույսերի կոոպերատիվի ստեղծման, ջրանցքի կառուցման և փաթեթավորման սարքավորումների հետագա գնման որոշ կազմակերպչական հարցերն քննարկում: Հունիսի 2-ին օձունում տեղի ունեցավ միջհամայնքային հանդիպում «ստեղծագործական հոսքերի համագործակցություն» ծրագրով: Քննարկվեցին հուլիսի վերջին Օձունում անցկացվելիք «Օձունի գանձեր» խորագրով փառատոնի անցկացման և կազմակերպչական հարցեր տարածաշրջանի 8 համայնքների ղեկավարների մասնակցությամբ:
			Ֆրանսիական «ԱՖՐԱԴ» ասոցիացիայի ներկայացուցիչների այցը Լոռու մարզ		2013թ 1-ին կիսամյակ	Ապրիլի 8-ին կազմակերպության ներկայացուցիչները հանդիպեցին Լոռու մարզպետին: Այցի նպատակը Լոռու մարզում էկոտուրիզմի զարգացման ծրագրերի իրականացման համար նախնական պայմանավորվածությունների ձեռք բերում:
			«Հույս Հայաստանի» կազմակերպության ներկայացուցիչների այցը Լոռու մարզ	2012թ.	2013թ 1-ին կիսամյակ	Մարզպետարանում հանդիպման ժամանակ քննարկվեց դեռ 2012թ-ին նախատեսված, բայց չիրականացված Ստեփանավան քաղաքում սոցիալակն օգնության կենտրոն ստեղծելու հարցը՝ ֆրանսիական Հույս Հայաստանի և Առաքելություն Հայաստանի համագործակցությամբ, Ռհոն Ալպի աջակցությամբ: Ֆրանսիական Ռհոն Ալպեր ռեգիոնը ֆինանսավորում է այս ծրագրում մրցույթով անցած մասնագետների վերապատրաստումը և համագործակցող կառույցների մասնագետների մեկշաբաթյա այցը Ֆրանսիայի Դեսին քաղաք, նմանատիպ կենտրոնների աշխատանքները ուսումնասիրելու համար:
			Ֆրանսիայկան քայլարշավորդների դեպարտամենտի ներկայացուցիչների այց Լոռու մարզ	2013-2014թթ	2013թ 1-ին կիսամյակ	Մարտի 21-ին տեղի ունեցավ Լոռու մարզպետի մոտ ֆրանսիայկան քայլարշավորդների դեպարտամենտի ներկայացուցիչների հանդիպում: Այցի նպատակն էր Ստեփանավան քաղաքում և հարակից համայնքներում էկոտուրիզմի զարգացում

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԼԱՆՈՎ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Միջոցառման համառոտ բովանդակությունը	2013թ. կարիքների գնահատման արժեքը ըստ ՄԶԾ-ի	2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված արժեքը	Առ 01.07.2013թ. ՏԱՊ-ով փաստացի կատարված ծրագրերը	Ֆինանսավորման աղբյուրը	Տարբերությունը	Ծանոթություն
1	2	3	4	5	6	7	8
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀԱՏՎԱԾ							
1	«Վալլեքս» ընկերությունների խումբ («Թեղուտ» և «Էյ-Սի-Փի» ՓԲԸ-ներ)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	47,400,000.0	17,067,070.00	Մասնավոր ներդրողներ	30,332,930.0	
2	«Սագամար» ՓԲԸ	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,200,000.0	246,000.0	Մասնավոր ներդրողներ	954,000.0	
3	«Ախթալայի ԼՀԿ» ՓԲԸ	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	353,500.0	200,000.0	Մասնավոր ներդրողներ	153,500.0	
4	«Վանաձոր-Քիմպրոմ» ՓԲԸ	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500,000.0	620,000.0	Մասնավոր ներդրողներ	-120,000.0	
Ընդամենը		**0.0**	**49,453,500.0**	**18,133,070.0**		**31,320,430.0**	
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐ							
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ							
1	Ալավերդու արհեստագործ. ուսումնարանի հիմնանորոգում	72,990.0	72,990.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	72,990.0	
2	Մարցի դպրոցի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	155,000.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	155,000.0	
3	Լեռնավան համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	7,000.0	6,160.0	ՀՀ պետբյուջե	840.0	Հրատապ IV
4	Ալավերդի համայնքի թիվ 8 դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում	120,000.0	15,730.0	19,730.0	ՀՀ պետբյուջե	-4,000.0	Հրատապ IV
5	Արջուտ համայնքի դպրոցի պատուհանների փոխում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,870.0	2,571.0	ՀՀ պետբյուջե	299.1	Հրատապ IV

6	Սարչապետ համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	6,000.0	5,810.0	ՀՀ պետբյուջե	190.0	Հրատապ IV
7	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	33,000.0	20,000.0	ՀՀ պետբյուջե	13,000.0	Հրատապ IV
8	Ծաղկաբեր համայնքի դպրոցի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	4,710.0	ՀՀ պետբյուջե	290.0	Հրատապ IV
9	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	14,000.0	10,930.0	ՀՀ պետբյուջե	3,070.0	Հրատապ IV
10	Աhնիձոր համայնքի դպրոցի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	10,000.0	10,000.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
11	Միխայլովկա համայնքի դպրոցի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	20,000.0	21,270.0	ՀՀ պետբյուջե	-1,270.0	Հրատապ IV
12	Ագարակ համայնքի մանկապարտեզի ցանկապատի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*4,400.0*	4,400.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
13	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի կառուցում/Լրաց/	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*560.0*	560.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
14	Լուսաղբյուր համայնքի դպրոցի տանիքի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		11,070.0	ՀՀ պետբյուջե		Հրատապ IV
15	Վանաձոր համայնքի թիվ 6 դպրոցի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		11,470.0	ՀՀ պետբյուջե		Հրատապ IV
16	Հաղպատի դպրոցի ուժեղացում, վերակառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*148,000.0*	12,000.0	ՀՍՆՀ	136,000.0	
17	Եղեգնուտ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	809.9	0.0	Համայնքային բյուջե	809.9	
18	Գարգառ համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,110.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,110.0	
19	Մեծ Այրում համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.0	0.0	Համայնքային բյուջե	300.0	

20	Մեծավան համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	10,500.0	253.0	Համայնքային բյուջե	10,247.0	
21	Ծաղկաբեր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
22	Կաթնաջուր համայնքի մանկապարտեզի շենքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	5,000.0	
	Ընդամենը	**1,192,180.0**	**360,309.9**	**140,934.0**		**219,376.0**	
			ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ՍՊՈՐՏ				
1	Քոբայրավանքի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,950.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	17,950.0	
2	Սանահինի վանքի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	22,500.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	22,500.0	
3	«Լոռի Բերդ» ամրոցի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	19,700.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	19,700.0	
4	Կարմիր Աղեգ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,070.0	1,790.2	ՀՀ պետբյուջե	279.8	Հրատապ IV
5	Հագվու համայնքի համայնքային կենտրոնի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	35,000.0	29,990.0	ՀՀ պետբյուջե	5,010.0	Հրատապ IV
6	Ահնիձոր համայնքի հանդիսությունների սրահի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	12,000.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	12,000.0	ծրագրից հանվել է
7	Գոգարան համայնքի միջոցառումների սրահի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	30,000.0	28,330.0	ՀՀ պետբյուջե	1,670.0	Հրատապ IV
8	Դաշտադեմ համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	15,000.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	15,000.0	ծրագրից հանվել է
9	Ձյունաշող համայնքի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	15,000.0	14,190.0	ՀՀ պետբյուջե	810.0	Հրատապ IV

10	Հաղպատ համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	40,000.0	33,000.0	ՀՀ պետբյուջե	7,000.0	Հրատապ IV
11	Աջակցություն մշակութային համույթներին (սուբվենցիա)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	15,000.0	15,000.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
12	Հակահրդեհային վահանակների տեղադրում (Գեղասար, Սարամեջ, Ղուրսալի, Սարահարթ, Լեռնահովիտ, Բազում համայնքային կենտրոններ, Հաղպատի մշակույթի տուն)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*3,490.0*	3,490.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
13	Սարամեջ համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*2,550.0*	2,550.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
14	Ղուրսալի համայնքի համայնքային կենտրոնի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*2,410.0*	2,410.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
	Պրիվոլնոյե համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		6,530.0	ՀՀ պետբյուջե		Հրատապ IV
	Լեջան համայնքի միջոցառումների սրահի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		3,360.0	ՀՀ պետբյուջե		Հրատապ IV
15	Գուգարքի մարզադպրոցի շենքի մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
16	Գյուլագարակի համայնքային կենտրոնի կահավորում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	430.0	0.0	Համայնքային բյուջե	430.0	
17	Լոռի Բերդ համայնքի մշակույթի տան մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	593.6	0.0	Համայնքային բյուջե	593.6	
18	Կուրթանի հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	

19	Հագվու հուշարձանների և մշակութային կոթողների նորոգում, տարածքի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	200.0	0.0	Համայնքային բյուջե	200.0	
20	Չկալովի ակումբի մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	100.0	0.0	Համայնքային բյուջե	100.0	
21	Լեռնահովիտ համայնքի մշակույթի տան կահավորում, գույքի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
22	Ձորամուտի ակումբի մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	200.0	293.2	Համայնքային բյուջե	-93.2	
23	Միխայելովկայի ակումբի կահավորում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.0	0.0	Համայնքային բյուջե	300.0	
24	Նորաշենի մշակույթի տան նորոգում, հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,000.0	1,000.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
25	Ծաղկաբեր համայնքի հուշարձանների ու մշակութային կոթողների տարածքի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,200.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,200.0	
26	Կաթնաջուր համայնքի մշակույթի տան կահավորում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	477.5	Համայնքային բյուջե	522.5	
Ընդամենը		**265,000.0**	**232,743.6**	**142,410.90**		**90,332.7**	
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ							
1	Ալավերդու բժշկական կենտրոնի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	156,000.0	125,000.0	ՀՀ պետբյուջե	31,000.0	
2	Վանաձոր համայնքի ինֆեկցիոն հիվանդանոցի լրկալ ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	13,000.0	5,627.5	ՀՀ պետբյուջե	7,372.5	Հրատապ IV
3	Գուգարք համայնքի ամբուլատորիայի կառուցում	60,000.00	24,000.0	25,260.0	ՀՀ պետբյուջե	-1,260.0	Հրատապ IV

4	Վանաձոր համայնքի թիվ 5 համաբուժարանի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,130.0	1,510.0	ՀՀ պետբյուջե	-380.0	Հրատապ IV
5	Սպիտակ համայնքի «Սպիտակի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի վերանորոգում	40,000.00	31,500.0	32,450.0	ՀՀ պետբյուջե	-950.0	Հրատապ IV
6	Ալավերդի համայնքի տուբերկուլյոզային դիսպանսերի տանիքի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	7,000.0	6,604.8	ՀՀ պետբյուջե	395.2	Հրատապ IV
7	Ծաղկաբեր համայնքի ԲՄԿ-ի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.0	3,000.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
8	«Մեծավանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի ջեռուցման համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*2,520.0*	2,520.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
9	Վանաձոր համայնքի թիվ 4 պոլիկլինիկայի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		8,620.0			Հրատապ IV
10	Վանաձոր համայնքի թիվ 2 պոլիկլինիկայի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի		1,900.0			Հրատապ IV
11	Ալավերդու հիվանդանոցի դիահերձարանի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*76,600.0*	10,000.0	ՀՄՆՀ	66,600.0	
12	Շահումյան համայնքի ամբուլատորիայի վերակառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	*28,000.0*	28,000.0	ՀՄՆՀ	0.0	
Ընդամենը		**310,000.00**	**235,630.0**	**250,492.29**		**-14,862.3**	
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ							
1	Ղուրսալի համայնքի մեկ փախստական ընտանիքների համար բնակարանի ձեռք բերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	4,900.00	ՀՀ պետբյուջե	100.0	Հրատապ IV
Ընդամենը		**677461.00**	**5,000.0**	**4,900.00**		**100.0**	
Ընդամենը Սոցիալական ոլորտներ		**2,444,641.00**	**833,683.5**	**538,737.142**		**294,946.4**	
ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ							
1	Վանաձորում բնակելի շենքերի վերանորոգում (48 բնակարան)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	50,000.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	50,000.0	ՀՀ Ռազմական նախարարություն

2	Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների վերանորոգում	60,000.00	33,000.0	0.0	ՀՀ պետբյուջե	33,000.0	
3	Ալավերդու բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	50,000.00	57,830.0	52,319.1	ՀՀ պետբյուջե	5,510.9	Հրատապ IV
4	ք. Ախթալայի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	33,000.00	21,720.0	20,748.6	ՀՀ պետբյուջե	971.4	Հրատապ IV
5	ք. Թումանյանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	20,000.00	8,900.0	8,220.7	ՀՀ պետբյուջե	679.3	Հրատապ IV
6	Ձորագետավանի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	4,434.0	ՀՀ պետբյուջե	566.0	Հրատապ IV
7	ք. Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում	100,000.00	76,280.0	70,607.4	ՀՀ պետբյուջե	5,672.6	Հրատապ IV
8	Ստեփանավան քաղաքի փողոցների լուսավորության համակարգի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,000.0	1,640.0	ՀՀ պետբյուջե	360.0	Հրատապ IV
9	Քարկոփ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	8,000.0	7,660.0	ՀՀ պետբյուջե	340.0	Հրատապ IV
10	Տաշիր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	60,000.00	30,000.0	28,200.0	ՀՀ պետբյուջե	1,800.0	Հրատապ IV
11	Շամլուղ համայնքի բազմաբնակարան շենքերի տանիքների վերանորոգում	10,000.00	15,000.0	27,340.0	ՀՀ պետբյուջե	-12,340.0	Հրատապ IV
12	Վանաձոր համայնքի բազմաբնակարան շենքերի բակերի բարեկարգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	96,180.0	90,350.9	ՀՀ պետբյուջե	5,829.1	Հրատապ IV

13	Օձուն համայնքի փողոցների լուսավորության համակարգերի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	15,000.0	12,650.0	ՀՀ պետբյուջե	2,350.0	Հրատապ IV
14	Նախագծահետազոտական ծախսեր	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	7,350.0	7,350.0	ՀՀ պետբյուջե	0.0	Հրատապ IV
15	Վանաձոր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	19,600.0	9,054.6	Համայնքային բյուջե	10,545.4	
16	Վանաձոր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	20,000.0	10,000.0	Համայնքային բյուջե	10,000.0	
17	Ստեփանավան քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	3,000.0	
18	Տաշիր քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,000.0	280.0	Համայնքային բյուջե	16,720.0	
19	Տաշիր քաղաքի փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	5,000.0	
20	Լեռնապատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,500.0	
21	Ամրակից համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	807.2	0.0	Համայնքային բյուջե	807.2	
22	Թեղուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
23	Հագվի համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	388.8	0.0	Համայնքային բյուջե	388.8	
24	Հաղպատ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	1,000.0	Համայնքային բյուջե	0.0	

25	Ձորամուտ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.0	101.4	Համայնքային բյուջե	198.6	
26	Մեդովկա համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
27	Նորաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
28	Արևաշող համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
29	Լեռնանցք համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	3,000.0	
30	Ծաղկաբեր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	4,409.8	0.0	Համայնքային բյուջե	4,409.8	
31	Կաթնաջուր համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	4,799.6	2,362.5	Համայնքային բյուջե	2,437.1	
32	Ջրաշեն համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	8,000.0	3,300.0	Համայնքային բյուջե	4,700.0	
33	Սարահարթ համայնքի փողոցային լուսավորության համակարգի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
	Ընդամենը	**710,000.00**	**518,565.4**	**357,619.3**		**160,946.1**	
	ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Խնկոյանի ոռոգման ջրամբարի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	10,000.0	9,166.2	ՀՀ պետբյուջե	833.8	Հրատապ IV
2	Ղուրսալի համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	4,939.3	0.0	Համայնքային բյուջե	4,939.3	

3	Օձուն համայնքում գյուղտեխնիկայի ձեռքբերում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,500.0	685.0	Համայնքային բյուջե	1,815.0	
4	«Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցակցության» ծրագիր Արոտների կառավարում և անասնապահության զարգացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	250,000.0	0.0	Մասնավոր ներդրում	250,000.0	
Ընդամենը		**3,690,000.00**	**267,439.3**	**9,851.2**		**257,588.1**	
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ							
1	Վահագնիի հեղեղատարի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	12,000.0	10,820.0	ՀՀ պետբյուջե	1,180.0	Հրատապ IV
2	Վանաձոր քաղաքում աղբարկղների ձեռքբերում և տեղադրում, կեղտաջրերի հեռացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,760.0	1,170.0	Համայնքային բյուջե	4,590.0	
3	ք. Ալավերդում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	75,320.0	2,314.0	Համայնքային բյուջե	73,006.0	
4	ք. Ախթալայում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	3,500.0	
5	Գուգարք գյուղում աղբարկղների տեղադրում և սելավատարների մաքրում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,330.0	1,263.0	Համայնքային բյուջե	67.0	
6	Դարպաս համայնքի սելավատարի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,631.9	0.0	Համայնքային բյուջե	5,631.9	
7	Աքորի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	27,050.0	0.0	Համայնքային բյուջե	27,050.0	
8	Հագվի համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	44,040.0	8,533.0	Համայնքային բյուջե	35,507.0	

9	Հաղպատ համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,500.0	980.0	Համայնքային բյուջե	16,520.0	
10	Օձուն համայնքում բնապահպանական ծրագրերի իրականացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	53,600.4	3,000.0	Համայնքային բյուջե	50,600.4	
	Ընդամենը	**0.0**	**245,732.3**	**28,080.0**		**217,652.3**	
	Ընդամենը Գյուղատնտեսություն և բնապահպանություն	**0.00**	**513,171.6**	**37,931.2**	**0.0**	**475,240.4**	
	ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ						
	ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ						
1	Ա/ճ Մ6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման Վանաձորի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ6 - ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	19,670.0	0.0	ՀՀ Պետ բյուջե	19,670.0	Տրանսպորտի նախարարություն
2	Հ-24 Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան Մ-6 ա/ճանապարհի Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,257.0	0.0	ՀՀ Պետ բյուջե	17,257.0	
3	Մ-3 Մարգարա-Վանաձոր-Տաշիր-Վրաստանի սահման Գարգառ գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	27,339.0	14,000.0	ՀՀ Պետ բյուջե	13,339.0	
4	Ա/Ճ Մ-6 Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	9,000.0	0.0	ՀՀ Պետ բյուջե	9,000.0	
5	Մարզային ա/ճանապարհների պահպանում եւ շահագործում	250,000.00	68,001.0	30,600.5	ՀՀ Պետ բյուջե	37,400.5	մարզպետարան
6	ք. Վանաձորի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	43,820.0	37,766.3	ՀՀ Պետ բյուջե	6,053.7	Հրատապ IV

7	ք. Սպիտակի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	20,000.0	18,369.5	ՀՀ Պետ բյուջե	1,630.5	Հրատապ IV
8	ք. Ստեփանավանի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	30,000.0	27,819.9	ՀՀ Պետ բյուջե	2,180.1	Հրատապ IV
9	Տաշիրի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	20,010.0	15,379.8	ՀՀ Պետ բյուջե	4,630.2	Հրատապ IV
10	Լեջան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	17,000.0	15,489.7	ՀՀ Պետ բյուջե	1,510.3	Հրատապ IV
11	Ալավերդի համայնքի Թումանյան փողոցի գետափնյա հենապատի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	7,000.0	6,190.8	ՀՀ Պետ բյուջե	809.2	Հրատապ IV
12	Գուգարք համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,000.0	4,730.0	ՀՀ Պետ բյուջե	270.0	Հրատապ IV
13	Վանաձոր քաղաքի փողոցների ասֆալտապատում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	109,000.0	15,949.5	Համայնքային բյուջե	93,050.5	
14	Ստեփանավան համայնքի ճանապարհների վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	6,554.0	0.0	Համայնքային բյուջե	6,554.0	
15	Ալավերդում կանգառի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	800.0	1,988.8	Համայնքային բյուջե	-1,188.8	
16	Շամլուղի փողոցների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
17	Գուգարք համայնքի ճանապարհների և կամրջի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	8,160.0	4,100.0	Համայնքային բյուջե	4,060.0	
18	Դեբետ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	870.0	0.0	Համայնքային բյուջե	870.0	
19	Շահումյան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	887.8	0.0	Համայնքային բյուջե	887.8	
20	Քարաբերդ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
21	Ֆիոլետովո համայնքի ճանապարհների նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	6,088.3	0.0	Համայնքային բյուջե	6,088.3	

22	Կաթնաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,500.0	
23	Կուրթան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,030.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,030.0	
24	Վարդաբլուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,771.5	0.0	Համայնքային բյուջե	1,771.5	
25	Այգեհատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,026.4	0.0	Համայնքային բյուջե	1,026.4	
26	Թեղուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,519.9	0.0	Համայնքային բյուջե	3,519.9	
27	Ճոճկան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	600.0	0.0	Համայնքային բյուջե	600.0	
28	Մեծ Այրում համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
29	Նեղոց համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	400.0	400.0	Համայնքային բյուջե	0.0	
30	Շամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	100.0	200.0	Համայնքային բյուջե	-100.0	
31	Դաշտադեմ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	382.0	0.0	Համայնքային բյուջե	382.0	
32	Լեռնահովիտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,340.1	0.0	Համայնքային բյուջե	2,340.1	

33	Կաթնառատ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
34	Ձյունաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	400.0	200.0	Համայնքային բյուջե	200.0	
35	Ձորամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	830.0	0.0	Համայնքային բյուջե	830.0	
36	Մեդովկա համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	511.0	0.0	Համայնքային բյուջե	511.0	
37	Նովոսելցովո համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	310.0	0.0	Համայնքային բյուջե	310.0	
38	Պրիվոլնոյե համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	4,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	4,000.0	
39	Արևաշող համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	1,000.0	Համայնքային բյուջե	0.0	
40	Գեղասար համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	508.1	0.0	Համայնքային բյուջե	508.1	
41	Գոգարան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
42	Լեռնավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	1,000.0	
43	Լուսաղբյուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	600.0	570.0	Համայնքային բյուջե	30.0	

44	Ծաղկաբեր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
45	Կաթնաջուր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,100.0	0.0	Համայնքային բյուջե	5,100.0	
46	Ղուրսալի համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	950.0	0.0	Համայնքային բյուջե	950.0	
47	Նոր Խաչակապ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	400.0	0.0	Համայնքային բյուջե	400.0	
48	Շենավան համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	611.1	0.0	Համայնքային բյուջե	611.1	
49	Շիրակամուտ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	493.6	0.0	Համայնքային բյուջե	493.6	
50	Ջրաշեն համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,118.2	0.0	Համայնքային բյուջե	5,118.2	
51	Սարահարթ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0	0.0	Համայնքային բյուջե	500.0	
52	Սարամեջ համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	714.4	300.0	Համայնքային բյուջե	414.4	
53	Քարաձոր համայնքի ճանապարհների մասնակի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	147.1	0.0	Համայնքային բյուջե	147.1	
	Ընդամենը	**2,035,000.00**	**456,820.5**	**195,054.78**		**261,765.72**	
	ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ						

1	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում (համաֆինանսավորում KFW)	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	509,800.0	98,119.0	ՀՀ Պետ բյուջե	411,681.0	
2	Ալավերդի համայնքի Սանահին թաղամասի ջրամատակարարման ներքին ցանցի վերանորոգում	30,000.0	30,000.0	19,964.8	ՀՀ Պետ բյուջե	10,035.2	Հրատապ IV
3	Ջիլիզա համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	15,000.0	2,000.0	ՀՀ Պետ բյուջե	13,000.0	Հրատապ IV
4	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	27,000.0	14,627.7	ՀՀ Պետ բյուջե	12,372.3	Հրատապ IV
5	Արևաշող համայնքի խմելու ջրագծի քլորատան կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	0.0	5,150.0	ՀՀ Պետ բյուջե		Հրատապ IV
6	KFW-Գերմանական վարկային ծրագիր «Լոռի-ջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի կողմից սպասարկվող համայնքներում ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,529,400.0	285,760.0	Վարկային միջոցներ	1,243,640.0	
7	«Եվրոպական վերակառուցման» և «Ասիական բանկի» ծրագրեր «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում գտնվող 38 համայնքների խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի բարելավում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	607,500.0	9,950.0	Վարկային միջոցներ	597,550.0	
8	Ազնվաձորի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.0		Համայնքային բյուջե	-4,850.0	

9	Գուգարք համայնքի խմելու ջրհավաքի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,260.0	1,159.60	Համայնքային բյուջե	100.4	
10	Եղեգնուտ համայնքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,924.8		Համայնքային բյուջե	1,924.8	
11	Կաթնաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,739.8		Համայնքային բյուջե	1,739.8	
12	Պուշկինո համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	845.2		Համայնքային բյուջե	845.2	
13	Ոխոււտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0		Համայնքային բյուջե	500.0	
14	Արդվի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	200.0	123.9	Համայնքային բյուջե	76.1	
15	Թեղուտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,000.0	1,719.80	Համայնքային բյուջե	280.2	
16	Ծաղկաշատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	260.2	260.2	Համայնքային բյուջե	0.0	
17	Հաղպատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0	569.7	Համայնքային բյուջե	430.3	
18	Մարց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	156.1		Համայնքային բյուջե	156.1	
19	Նեղոց համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	280.0		Համայնքային բյուջե	280.0	
20	Շնող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,612.3	2,502.80	Համայնքային բյուջե	109.5	
21	Լեռնահովիտ համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,800.0		Համայնքային բյուջե	1,800.0	
22	Կաթնառատ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	300.0		Համայնքային բյուջե	300.0	
23	Ձյունաշող համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	200.0	200.00	Համայնքային բյուջե	0.0	

24	Մեդովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	400.0		Համայնքային բյուջե	400.0	
25	Մեծավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	700.0	1,564.00	Համայնքային բյուջե	-864.0	
26	Միխայելովկա համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0		Համայնքային բյուջե	500.0	
27	Նորաշեն համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0		Համայնքային բյուջե	1,000.0	
28	Պրիվոլնոյե համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,751.0		Համայնքային բյուջե	3,751.0	
29	Արևաշող համայնքի ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	4,200.0	1,952.80	Համայնքային բյուջե	2,247.2	
30	Գոգարան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	500.0		Համայնքային բյուջե	500.0	
31	Լեռնանցք համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	568.3		Համայնքային բյուջե	568.3	
32	Լեռնավան համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,200.0		Համայնքային բյուջե	1,200.0	
33	Լուսաղբյուր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	520.3	350.00	Համայնքային բյուջե	170.3	
34	Ծաղկաբեր համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	1,000.0		Համայնքային բյուջե	1,000.0	
35	Հարթագյուղ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	700.0		Համայնքային բյուջե	700.0	
36	Ղուրսալի համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	980.0		Համայնքային բյուջե	980.0	
37	Մեծ Պարնի համայնքի ջրամատակարարման ցանցի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	3,228.8		Համայնքային բյուջե	3,228.8	
38	Նոր Խաչակապ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	636.6		Համայնքային բյուջե	636.6	
39	Շիրակամուտ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	325.7		Համայնքային բյուջե	325.7	

40	Ջրաշեն համայնքի խմելու ջրամատակարարման ցանցի ընդլայնում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	8,500.0		Համայնքային բյուջե	8,500.0	
41	Սարահարթ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	598.0		Համայնքային բյուջե	598.0	
42	Սարամեջ համայնքի խմելու ջրագծի նորոգում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	800.0	800	Համայնքային բյուջե	0.0	
	Ընդամենը	**147,000.0**	**2,764,187.1**	**446,774.4**		**2,317,412.7**	
	ԳԱԶԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ						
1	Արջուտ համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	9,000.0	8,337.0	ՀՀ Պետ բյուջե	663.0	Հրատապ IV
2	Ստեփանավան համայնքի Աշոտաբերդ թաղամասի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	18,000.0	16,779.9	ՀՀ Պետ բյուջե	1,220.1	Հրատապ IV
3	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցի կառուցում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	20,000.0	19,720.0	ՀՀ Պետ բյուջե	280.0	Հրատապ IV
4	Շիրակամուտ համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	24,200.0	23,800.0	Մասնավոր ներդրողներ	400.0	
5	Սպիտակի Գրիգոր Լուսավորչ թաղամասի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	32,200.0	26,300.0	Մասնավոր ներդրողներ	5,900.0	
6	Ազնվածորի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	96,100.0	0.0	Մասնավոր ներդրողներ	96,100.0	IFAD
7	Եղեգնուտ համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	8,597.1	609.7	Համայնքային բյուջե	7,987.4	
8	Կաթնաղբյուր համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	5,094.0	0.0	Համայնքային բյուջե	5,094.0	
9	Թեղուտ համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	2,100.0	0.0	Համայնքային բյուջե	2,100.0	
10	Քարինջ համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում գնահատված չի	800.0	0.0	Համայնքային բյուջե	800.0	

11	Ապավեն համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	292.6	0.0	Համայնքային բյուջե	292.6	
12	Արծնի համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	261.6	0.0	Համայնքային բյուջե	261.6	
13	Միխայլովկա համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	550.0	0.0	Համայնքային բյուջե	550.0	
14	Պետրովկա համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	1,139.2	0.0	Համայնքային բյուջե	1,139.2	
15	Պրիվոլնոյե համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	550.0	0.0	Համայնքային բյուջե	550.0	
16	Ծաղկաբեր համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	400.0	0.0	Համայնքային բյուջե	400.0	
17	Մեծ Պարնի համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	450.0	443.0	Համայնքային բյուջե	7.0	
18	Շիրակամուտ համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	4,000.0	3,342.8	Համայնքային բյուջե	657.2	
19	Ջրաշեն համայնքի գազաֆիկացում	ՄԶԾ-ում զնահատված չի	7,000.0	0.0	Համայնքային բյուջե	7,000.0	
Ընդամենը		**887,080.0**	**230,734.5**	**99,332.4**		**131,402.1**	
Ընդամենը ենթակառուցվածքներ		**3,069,080.00**	**3,451,742.1**	**741,161.579**		**2,710,580.5**	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ		**9,913,721.00**	**54,770,662.6**	**19,808,519.2**		**34,962,143.4**	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

Տեղեկանք
2013թ. առաջին կիսամյակի գնահատված կարիքների և տարեկան աշխատանքային պլանի փաստացի կատարման վերաբերյալ
ՀՀ Լոռու մարզում 2013թ. ՏԱՊ-ով իրականացված (1-ին կիսամյակ) ծրագրերի վերաբերյալ

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Ոլորտը/ֆինանսավորման աղբյուրը	2013 թ. կարիքների գնահատման արժեքը ըստ ՄԶԾ-ի	2013թ. ՏԱՊ-ով նախատեսված արժեքը	01.07.2013թ. ՏԱՊ-ով փաստացի կատարված ծրագրերը	Կատարման տոկոսը %
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1	**Արդյունաբերություն, ՓՄՁ և մասնավոր հատված**	***0.00***	***49,453,500.00***	***18,133,070.00***	36.67
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում				
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպությունններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե				
	մասնավոր ներդրողներ		***49,453,500.00***	*18,133,070.00*	
	այլ աղբյուրներ				
2	**Սոցիալական ոլորտներ**	***2,444,641.00***	***833,683.50***	***538,737.14***	*64.62*
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*806,440.00*	*486,713.44*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				

	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*27,243.50*	*2,023.70*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ		*0.00*	*50,000.00*	
2.1	**Կրթություն**	***1,192,180.00***	***360,309.90***	***140,933.95***	***39.11***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*341,590.00*	*128,680.95*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*18,719.90*	*253.00*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ			*12,000.00*	
2.2	**Մշակույթ և սպորտ**	***265,000.0***	***232,743.60***	***142,410.90***	***61.19***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*224,220.00*	*140,640.20*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*8,523.60*	*1,770.70*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
2.3	***Սոցիալ. պաշտպանություն***	***677,461.0***	***5,000.00***	***4,900.00***	***98.00***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*5,000.00*	*4,900.00*	
	սեփական միջոցներ				

	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե				
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
2.4	***Առողջապահություն***	***310,000.00***	***235,630.00***	***250,492.29***	***106.31***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		***235,630.0***	***212,492.29***	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե				
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ			***38,000.00***	
3	***Գյուղատնտեսություն***	***3,690,000.0***	***267,439.30***	***9,851.21***	***3.68***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		***10,000.00***	***9,166.21***	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		***7,439.30***	***685.00***	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ		***250,000.00***		
4	***Բնապահպանություն***	***0.0***	***245,732.30***	***28,080.00***	***11.43***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե		***12,000.00***	***10,820.00***	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				

	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*233,732.30*	*17,260.00*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
5	**ՋԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ**				
	ՀՀ պետական բյուջե				
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե				
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
6	**Քաղաքաշինություն**	***710,000.00***	***518,565.40***	***357,619.28***	***68.96***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե		*426,260.00*	*331,520.78*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*92,305.40*	*26,098.50*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
7	**Ենթակառուցվածքներ**	***3,069,080.00***	***3,451,742.10***	***741,161.58***	***21.47***
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե		*912,897.00*	*355,044.98*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ		*2,136,900.00*	*295,710.00*	

	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*249,445.10*	*40,306.60*	
	մասնավոր ներդրողներ		*0.00*	*0.00*	
	այլ աղբյուրներ		*152,500.00*	*50,100.00*	
7.1	**Ճանապարհաշինություն**	**2,035,000.0**	**456,820.50**	**195,054.78**	*42.70*
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե		*284,097.00*	*170,346.48*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*172,723.50*	*24,708.30*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
7.2	**Ջրամատակարարում և ջրահեռացում**	***147,000.0***	***2,764,187.10***	***446,774.36***	*16.16*
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*581,800.00*	*139,861.56*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ		*2,136,900.00*	*295,710.00*	
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*45,487.10*	*11,202.80*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
7.3	***Գազիֆիկացում***	***887,080.0***	***230,734.50***	***99,332.43***	*43.05*
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		*47,000.00*	*44,836.93*	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				

	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		*31,234.50*	*4,395.50*	
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ		*152,500.00*	*50,100.00*	
8	**Այլ ծրագրեր**				
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում				
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ				
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե				
	մասնավոր ներդրողներ				
	այլ աղբյուրներ				
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ 2013թ. առաջին կիսամյակ	**9,913,721.0**	**54,770,662.6**	**19,808,519.2**	**36.2**
	որից՝				
	ՀՀ պետական բյուջե՝ այդ թվում		**2,167,597.00**	**1,193,265.40**	
	սեփական միջոցներ				
	վարկային միջոցներ		**2,136,900.00**	**295,710.00**	
	միջ. կազմակերպություններ և դոնորներ				
	համայնքային բյուջե		**610,165.60**	**86,373.80**	
	մասնավոր ներդրողներ		**49,453,500.00**	**18,133,070.00**	
	այլ աղբյուրներ		**402,500.00**	**100,100.00**	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

Հայաստանի Հանրապետության 2013 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսերի կատարման եռամսյակային (աճողական) համամասնություններն ըստ ծրագրերի, ծախսատեսակների և կատարողների (առանց օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված նպատակային վարկերի և դրամաշնորհների հաշվին իրականացվելիք ծախսերի)

հազար դրամներով

Բյուջետային ծախսերի գործառական դասակարգման			Ծրագրի N	ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԸ	Առաջին եռամսյակ	Առաջին կիսամյակ	Ինն ամիս	Տարի
բաժին	խումբ	դաս						
				ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
08	**02**	**07**	**05**	**Հուշարձանների ամրակայում, նորոգում և վերականգնում**				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	**6,000.0**	**26,400.0**	**45,950.0**	**60,150.0**
				գ. Քոբեր ե/կայարան Քոբայրավանք	0.0	6,400.0	12,950.0	17,950.0
				գ. Լոռի Բերդ «Լոռի բերդ» ամրոց	0.0	8,000.0	16,000.0	19,700.0
				ք. Ալավերդի Սանահինի վանք	6,000.0	12,000.0	17,000.0	22,500.0
				ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում				
02	**01**	**01**	**02**	**Ռազմական կարիքների բավարարում**				
				որից՝				
				Վանաձորում բնակելի շենքի վերանորոգում (48 բնակարան)	0.0	0.0	20,000.0	50,000.0
				Ստեփանավանում բնակելի շենքերի տանիքների նորոգում	0.0	23,000.0	33,000.0	33,000.0
				ՀՀ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԵՎ ԿԱՊԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում՝				
04	**05**	**01**	**01**	**Պետական նշանակության ավտոճանապարհների հիմնանորոգում այդ թվում՝**				

				1. Ճանապարհների հիմնանորոգում,				
				այդ թվում՝				
				1.1 Միջպետական նշանակության ա/ճանապարհներ,				
				այդ թվում՝				
				Ա/ճ Մ-6-Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման	**0.0**	**6,982.9**	**13,670.7**	**19,670.0**
				Վանաձոր քաղաքի Նարեկացի փողոցի հիմնանորոգում (Մ-6 միջպետական ճանապարհի ջրահեռացման կարգավորում)	0.0	6,982.9	13,670.7	19,670.0
04	05	01	03	**Տրանսպորտային օբյեկտների հիմնանորոգում, այդ թվում՝**				
				1. Միջպետական նշանակության ճանապարհներին, այդ թվում				
				Մ3-Գյուլագարակ-Թումանյան կայարան-Մ6 ճանապարհի վրա Կուրթան համայնքի տարածքում գտնվող 2 կամուրջների հիմնանորոգում	0.0	4,401.3	15,447.7	17,257.0
				Մ-3-Մարգարա-Վանաձոր- Տաշիր -Վրաստանի սահման Գարգար գյուղի կամրջի կարգավորիչ պատերի հիմնանորոգում	0.0	6,971.7	24,469.3	27,339.0
				Ա/ճ Մ-6-Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման կմ 32+240 կամուրջի հիմնանորոգում	0.0	2,293.0	8,053.0	9,000.0
				ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ				
				այդ թվում՝				
09	06	01	02	**Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում**				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	**14,500.0**	**34,500.0**	**42,990.1**	**72,990.1**
				«ք. Ալավերդու արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ	14,500.0	34,500.0	42,990.1	72,990.1
09	06	01	05	**Կրթական օբյեկտների շինարարություն**				
				այդ թվում՝				
				ՀՀ Լոռու մարզ	**10,000.0**	**85,000.0**	**125,000.0**	**155,000.0**
				գ. Մարցի միջն.դպրոց /նորի կառուցում/	10,000.0	85,000.0	125,000.0	155,000.0
				ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ	**0.0**	**3,000.0**	**3,000.0**	**3,000.0**
				այդ թվում՝				
01	**01**	**01**	**11**	**Գործադիր իշխանության, պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների կարողությունների զարգացում**	**0.0**	**3,000.0**	**3,000.0**	**3,000.0**